

Dorog, Bécsi u. 71.

DOROG VÁROS

KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMJA

(Aktualizált változat 2023.)

Készítette:

K&B H Környezetvédelmi és Biztonságtechnikai Holding Kft.

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	1

TARTALOMJEGYZÉK

I. ÁLTALÁNOS LEÍRÁS

I.1. BEVEZETÉS

I.2. JOGSZABÁLYI HÁTTÉR A KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAM KÉSZÍTÉSÉHEZ

I.3. DOROG VÁROS KÖZIGAZGATÁSI TERÜLETÉNEK BEMUTATÁSA ÉS VONATKOZÓ ADATOK

3.1. Dorog Város úthálózata

3.2. Közművek

3.2.1. Ivóvíz ellátás

3.2.2. Szennyvíz- és csapadékvíz elvezetés, csatornahálózat

3.2.3. Gáz

3.2.4. Energiagazdálkodás

II. KÖRNYEZETVÉDELEM

II/1. LEVEGŐMINŐSÉG

1.1. Dorog Város levegőminőségének általános értékelése

II/2. HULLADÉKKEZELÉS

2.1. A keletkező hulladékok típusa és éves mennyisége

2.2. Közszolgáltatás

2.3. Szelektív hulladékgyűjtés

2.4. Lakossági veszélyes hulladék begyűjtés tervezete

II/3. ZAJ- REZGÉSVÉDELEM

3.1. A város területi elhelyezkedése, általános leírása környezeti zaj- és rezgésvédelem szempontjából

3.2. Környezeti zajforrások vizsgálata

3.2.1. Ipari létesítmények

3.2.2. Közlekedés

II/4. ZÖLDFELÜLET, TERMÉSZETI KÖRNYEZET

4.1. A zöldfelület gazdálkodás szerepe, lehetőségei

4.2. Javaslatok a zöldfelületi rendszer kialakítására

III. KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAM-CÉLÁLLAPOT

III.1. TALAJ-TALAJVÍZ VÉDELEM

1.1. Illegális hulladéklerakók megszüntetése

1.2. Bányaterületek rekultivációja

1.3. Volt ipari terület rekultiváció utáni hasznosítása

1.4. Karsztvíz védelem

1.5. Jó mezőgazdasági gyakorlat kialakítása

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	2

- 1.6. Felszíni vizek vízminőségének javítása
- 1.7. Ivóvízbázisok védelme
- 1.8. Parlagterületek csökkentése
- III.2. LEVEGŐTISZTASÁG VÉDELME**
  - 2.1. Szilárd burkolatú utak arányának növelése
  - 2.2. Gázbekötések arányának növelése
- III.3. HULLADÉKGAZDÁLKODÁS**
  - 3.1. Hulladékgazdálkodási terv készítése
  - 3.2. Szelektív hulladékgyűjtés
- III.4. TERMÉSZETI KÖRNYEZET MEGŐRZÉSE**
  - 4.1. Természeti értékek felmérése
  - 4.2. Természeti értékek megőrzése
  - 4.3. Kerékpárút hálózat kiépítése
  - 4.4. Környezeti nevelés – a természeti környezet megőrzésének záloga
- III.5. ENERGIAGAZDÁLKODÁS**
  - 5.1. Közintézményi energiafelhasználás csökkentése
  - 5.2. Lakossági tájékoztatás az energiatakarékossági lehetőségekről
- III.6. SZENNYVÍZTISZTÍTÁS**
  - 6.1. Csatornázott területek
  - 6.2. Nem csatornázott területek
- III.7. ZAJ ÉS REZGÉS**
  - 7.1. Forgalom optimalizálási lehetőségek további vizsgálata
  - 7.2. Ipari eredetű zaj és rezgés csökkentése
- III.8. KÖRNYEZETTUDATOS SZEMLÉLET KIALAKÍTÁSA**
  - 8.1. Környezettudatos nevelés az oktatási intézményekben
  - 8.3. A környezet tisztántartása
  - 8.4. Erdővédelem
  - 8.5. Önkormányzati rendeletek felülvizsgálata és újak alkotása

IV. STRATÉGIA ÜTEMTERVE

MELLÉKLETEK

1. sz. melléklet: Országosan védett területek

2.sz. melléklet: Natura 2000 területei Dorog város környezetében

FÜGGELÉKEK

1. sz. Függelék: DOROG VÁROS TÖRTÉNELMÉNEK BEMUTATÁSA

2. sz. Függelék: DOROG VÁROS FÖLDRAJZI, TERMÉSZETI ADOTTSÁGAI

3. sz. Függelék: DOROG VÁROS LAKOSSÁGÁNAK EGÉSZSÉGÜGYI ADATAI AZ ÁNTSZ ADATAI ALAPJÁN

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	3

I. ÁLTALÁNOS LEÍRÁS

I.1. BEVEZETÉS

A környezetvédelmet érintő jogszabályi előírásoknak megfelelően Dorog Város Önkormányzatának megbízásából a K&B H Környezetvédelmi és Biztonságtechnikai Holding Kft. Dorog város környezetvédelmi programjának aktualizálását elvégezte.

A Környezetvédelmi program első része a környezet jelenlegi állapotának ismertetését, értékelését, valamint a korábbi program készítésétől eltelt időszak alatti változásokat tartalmazza, a Megbízó és az illetékes szervek által rendelkezésre bocsátott információkra építve, figyelembe véve a készítő ismereteit is.

A környezetvédelmi program célja Dorog város környezeti állapotának felmérése/összegzése, a kapott értékelést figyelembe véve, annak alapján javaslattevő a környezeti minőségének megőrzésére, javítására, az ehhez szükséges eszközök megteremtésének lehetősége, kapcsolódva a Komárom-Esztergom Megyei Környezetvédelmi Programhoz.

I.2. JOGSZABÁLYI HÁTTÉR A KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAM KÉSZÍTÉSÉHEZ

Az 1995. évi LIII. törvény IV. fejezete határozza meg a helyi önkormányzatok környezetvédelmi feladatait az alábbiak szerint:

Kt.46.§ (1) A települési önkormányzat a környezet védelme érdekében

- a.) biztosítja a környezet védelmét szolgáló jogszabályok végrehajtását, ellátja a hatáskörébe utalt hatósági feladatokat;
- b.) önálló települési környezetvédelmi programot dolgoz ki a 48/E. §-ban foglaltak szerint, amelyet képviselő-testülete (közgyűlése) hagy jóvá;
- c.) a környezetvédelmi feladatok megoldására önkormányzati rendeletet bocsát ki, illetőleg határozatot hoz;
- d.) együttműködik a környezetvédelmi feladatot ellátó egyéb hatóságokkal, más önkormányzatokkal, egyesületekkel;
- e.) elemzi, értékeli a környezet állapotát illetékességi területén, és arról szükség szerint, de legalább évente egyszer tájékoztatja a lakosságot;
- f.) a fejlesztési feladatok során érvényesíti a környezetvédelem követelményeit, elősegíti a környezeti állapot javítását.

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	4

Kt.48. § (1) A települési önkormányzat képviselő-testülete, illetőleg a fővárosi önkormányzat esetén a fővárosi közgyűlés önkormányzati rendeletben — törvényben vagy kormányrendeletben meghatározott módon és mértékben — illetékességi területére a más jogszabályokban előírtaknál kizárólag nagyobb mértékben korlátozó környezetvédelmi előírásokat határozhat meg.

Kt. 48/A. §

(2) A tervezés során

- a) az alacsonyabb területi szintű környezetvédelmi tervet a magasabb területi szintű környezetvédelmi tervekkel,
- b) a tematikus és az egyedi környezetvédelmi terveket az adott területi szint átfogó környezetvédelmi tervével össze kell hangolni.

(3) A környezetvédelmi terv készítőjének az előkészítés során gondoskodnia kell a terv széleskörű társadalmi egyeztetéséről.

48/B (2) Az átfogó környezetvédelmi terv tartalmazza:

- a) a környezeti elemek állapotának bemutatásán és az azt befolyásoló főbb hatótényezők elemzésén alapuló helyzetértékelést;
- b) a fenntartható fejlődéssel összhangban álló, elérni kívánt környezetvédelmi célokat, valamint környezeti célállapotokat;
- c) a célok és célállapotok elérése érdekében teendő főbb intézkedéseket (különösen a folyamatban lévő, illetve az előirányzott fejlesztésekkel és a működtetéssel kapcsolatos feladatokat), valamint azok megvalósításának ütemezését;
- d) a kitűzött célok megvalósításának szabályozási, ellenőrzési, értékelési eszközeit;
- e) az intézkedések végrehajtásának, valamint a d) pont szerinti eszközök alkalmazásának várható költségigényét, a tervezett források megjelölésével.

A 48/E. § /1/ bekezdés: A települési környezetvédelmi programnak a település adottságaival, sajátosságaival és gazdasági lehetőségeivel összhangban – a 48/B. § (2) bekezdésben foglaltakon túl – tartalmaznia kell

- a) a légszennyezettség-csökkentési intézkedési programmal, valamint légszennyezéssel,
- b) a zaj és rezgés elleni védelemmel, a külön jogszabály alapján stratégiai zajtérkép készítésére kötelezett települési önkormányzatok esetén a stratégiai zajtérképek alapján készítendő intézkedési tervekkel (Dorog városra nem vonatkozik),
- c) a zöldfelület-gazdálkodással,
- d) a települési környezet és a közterületek tisztaságával,

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	5

- e) az ivóvízellátással,
- f) a települési csapadékvíz-gazdálkodással,
- g) a kommunális szennyvízkezeléssel,
- h) a településhulladék-gazdálkodással,
- i) az energiagazdálkodással,
- j) a közlekedés- és szállításszervezéssel,
- k) a feltételezhető rendkívüli környezetveszélyeztetés elhárításával és a környezetkárosodás csökkentésével

kapcsolatos feladatokat és előírásokat.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon túl a települési környezetvédelmi program – a település adottságaival, sajátosságaival és gazdasági lehetőségeivel összhangban – tartalmazhatja

a) a települési környezet minőségének, környezetbiztonságának, környezetegészségügyi állapotának javítása, valamint a természeti értékek védelme és fenntartható használata érdekében különösen:

- aa) a területhasználattal,
- ab) a földtani képződmények védelmével,
- ac) a talaj, illetve termőföld védelmével,
- ad) a felszíni és felszín alatti vizek, vízbázisok védelmével,
- ae) a rekultivációval és rehabilitációval,
- af) a természet- és tájvédelemmel,
- ag) az épített környezet védelmével,
- ah) az ár- és belvíz-gazdálkodással,
- ai) az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésével, az éghajlatváltozás várható helyi hatásaihoz való alkalmazkodással,

b) a környezeti neveléssel, tájékoztatással és a társadalmi részvétellel

kapcsolatos feladatokat és előírásokat.

(3) A települési önkormányzat gondoskodik a települési környezetvédelmi programban foglalt feladatok végrehajtásáról, a végrehajtás feltételeinek biztosításáról, és figyelemmel kíséri a feladatok ellátását.

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 62. és 63.§-a az alábbi feladatokat határozza meg az önkormányzatok részére:

62. § /1/ Törvényben meghatározott esetekben természetvédelmi feladatokat települési önkormányzatok is ellátnak.

/2/ A helyi jelentőségű védett természeti terület fenntartásáról, a természet állapotának fejlesztéséről, őrzéséről a védetté nyilvánító települési önkormányzat köteles gondoskodni.

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	6

/3/ A települési önkormányzat a természet védelmének helyi-területi feladati ellátására az önkormányzat környezetvédelmi alapjában természetvédelmi célokat szolgáló rész hozhat létre.

63. § (1) A települési – fővárosban a fővárosi – önkormányzat képviselő-testülete önkormányzati természetvédelmi őrszolgálatot működtethet.

(2) Az önkormányzati természetvédelmi őrs feladata a helyi jelentőségű védett természeti terület védelme érdekében a külön törvényben és az 59. §-ban meghatározott jogok gyakorlása és kötelezettségek teljesítése.

(3) Az (1) – (2) bekezdésekben foglalt keretek között az önkormányzati természetvédelmi őrszolgálat tagjaira vonatkozó részletes szabályokat a Kormány határozza meg. A 59. § (4) bekezdésében meghatározott szolgálati szabályzat hatálya az önkormányzati természetvédelmi őrré is kiterjed.

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	7

I.3. DOROG VÁROS KÖZIGAZGATÁSI TERÜLETÉNEK BEMUTATÁSA ÉS VONATKOZÓ ADATOK

Demográfiai adatok

Település lakóinak száma	11350	fő
Település lakásainak száma	5049	db
Település lakásaira jutó személyek száma	2,25	fő
<i>TELEPÜLÉS TERÜLETÉNEK FELOSZTÁSA</i>		
Település (közigazgatási területe)	1154	ha
Belterület	420	ha
Lakott belterület	405	ha
Belterület úthálózata	38,8	km
Külterület	630	ha
Erdő	261	ha
Szántó	122	ha
Rét	73,5	ha
Felszíni vizek	16,2	ha

I.3.1. Dorog Város úthálózata

Dorog város a 10-es fő közlekedési út mellett található, mint a kistérség egyéb ipari települései is. Dorog város határától délre a 10-es fő közlekedési úttal párhuzamosan halad a Budapestet Esztergommal összekötő MÁV fő vonal. A 90-es évek végén megépített Dorogot elkerülő közlekedési út, amely Táton találkozik ismét a 10-es számú úttal, az érintett településeket /belső forgalmi útjait/ jól tehermentesíti.

Az Önkormányzat kezelésében lévő úthálózat felületének – 2019. évi felmérés szerint – 10 %-a felújításra szorult, 5 %-a új felületű burkolat kialakítását igényli.

Az úthálózatok felújítása folyamatosan történik, így jelenleg csak 2019 óta javításra szoruló utak felújítása történik.

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	8

Sorszám	Útkategóriák	Hossz		Kiepipített utak	
		kiepipített	kiepipítetlen	területe	átlagszélessége
		kilométer		ezer m ²	m
1.	Gyűjtőutak	4,134		24,498	5,925
2.	Kiszolgáló és lakó utak	34,665	3,183	205,424	5,427
3.	Belterületi közutak összesen	41,799*	3,183	229,922	-
4.	Külterületi közutak	1,680	6,865	12,096	7,20
Sorszám	Útkategóriák	Hossz		Kiepipített utak	
		kiepipített	kiepipítetlen	területe	átlagszélessége
		kilométer		ezer m ²	m
5.	Bel- és külterületi közutak összesen	40,479	10,048	242,018	-
6.	Kerékpárutak	-	-	-	-
7.	Gyalogutak és járdák	41,767	0,280	77,2	1,85

*Elkészült a Richter Gedeon Zrt. bejáratánál épült körforgalom és a Vasúti pályaudvarnál létesített autóbusszmegállót összekötő 2 sávós közlekedési út.

Sorszám	Útkategóriák	30 méter és 30 méternél kisebb szabad nyílású hidak		
		száma	összegzett szerkezeti hossza	összegzett kocspálya felülete
		db	m	m ²
1.	Kiszolgáló és lakó utak	2	38,3	278,90
2.	Belterületi közutak összesen	2	38,3	278,90
3.	Külterületi közutak	-	-	-
4.	Bel- és külterületi közutak összesen	2	38,3	278,90
5.	Kerékpárutak	-	-	-
6.	Gyalogutak és járdák	7	76,10	214,80

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	9

I.3.2. Közművek

I.3.2.1. Ivóvíz ellátás

A város teljes területén kiépített ivóvízhálózat található és üzemel.

Az emberi fogyasztásra szolgáló víz minőségére vonatkozó előírásokat 2006. december 25-ig kellett biztosítani a településeknél a meghatározott határértékek betartását arzén, bor, fluorid és nitrit és ammónium szempontjából. Az ivóvíz megfelelő minőségét a fogyasztói csapon kell biztosítani, e határidőig a szolgáltatási pontig kellett a minőséget garantálni.

Dorog Város Ivóvíz ellátásának adatai:

Ivóvízvezeték teljes hossza: 52,9 km

Dorogi ivóvízbekötések: lakossági főmérős: 1 758 db

lakossági mellékvízmérős: 3 400 db

nem lakossági: 355 db

A város éves vízfogyasztása 2022-ban: 950.500 m³

I.3.2.2. Szennyvíz- és csapadékvíz elvezetés, csatornahálózat

A szennyvíz-elvezetés közüzemi csatornán keresztül megoldható, a település lefedettsége 100%-os, a szennyvíz csatornára való lakossági rákötöttség jelenleg 98,5 %-os.

A szennyvíz-elvezetéssel és tisztítással kapcsolatos összes feladat végső határideje település mérettől függetlenül 2015. december 31 volt.

A településen döntő többségében a szennyvízelvezetés nem elválasztott rendszerű. A csapadékvíz elvezetés részben nyílt vízelvezető árok, részben a szennyvíz elvezető csatornába folyik.

Tervezett az elválasztott típusú csatornarendszer kiépítése a város teljes területén.

A Rákóczi úton és a Kossuth Lajos utcán a szétválasztott rendszerű csatornarendszer megvalósult. A város többi területén szakaszosan folyik a tervezés.

A jelenleg a csatornahálózatra bekötéssel nem rendelkező ingatlanok szennyvíz gyűjtése zárt medencében történik.

A csatornázatlan ingatlanon lakók száma 225 fő, átlagosan 100 l/fő/nap értékkel számítva, amelynek 80 %-a lesz (párolgási veszteség miatt) települési folyékony hulladék:

$$225 \text{ fő} \times 100 \text{ l/fő/nap} \times 365 \text{ nap} \times 0,8 = 6.570 \text{ m}^3/\text{év}$$

A települési folyékony hulladék térfogatsúlya műszaki becsléssel 1 t/m³-nek vehető.

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	10

A „nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó közszolgáltatásról” a 21/2014. (XII.12.) önkormányzati rendelet szabályozza.

A kijelölt közszolgáltató:

PEPE TRANS Kft. (székhely: 2028 Pilismarót, Bajcsy Zsilinszky út 5.)

A település szippantott szennyvizét az Észak-Dunántúli Vízmű Zrt. kezelésében lévő, Szentgyörgy-pusztai szennyvízkezelő telepe fogadja.

I.3.2.3. Gáz

A település földgázhálózattal teljesen lefedett, a rákötések folyamatosak.

A település közintézményeinek földgáz ellátása teljes mértékben biztosított, azonban a következő intézmények hő ellátása nem gázzal történik:

- SZTK fűtőanyag: biomassza (pellet)
- Szent Borbála Szakkórház távfűtés

A lakosságnál is a gázellátás biztosított, de a földgáz áremelkedése miatt egyre több ingatlanon térnek át szén vagy fa tüzelésű hő ellátásra.

I.3.2.4. Energiagazdálkodás

Az elektromos energia szolgáltatója a település teljes területén az E.ON Zrt. A településen a lakossági felhasználásról nem rendelkezünk átfogó információkkal. A közterületekre használt villamos energia igény nem ismert. Javasoljuk a 2015. évi LVII. számú az energiahatékonyságról szóló törvényben előírtak szerint az energia audit lefolytatását.

A Promtávhő-távhőszolgáltató adatai (2010.)

A városban húzódó össz. vezeték hossz	11 km
A hálózatra rákötött lakásszám	1150 db
A hálózatra rákötött intézmények száma	8 db
A 2018. évben értékesített energia mennyisége	~80.300 GJ
Fűtési napok száma	197 nap
A fűtési idény átlaghőmérséklete	26 °C
A fűtési rendszer fogyasztóinak legnagyobb csúcshőigénye	11,500 MW

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	11

A COVID JÁRVÁNY OKOZTA ENERGIA VÁLSÁG MEGVÁLTOZTATTA A TÁVHŐSZOLGÁLTATÁS IGÉNYBEVÉTELET A KÖVETKEZŐK SZERINT.

2023. januárban még távhőről üzemelő intézmény:

- Petőfi iskola
- Eötvös iskola
- Zrínyi iskola
- Hétszínvirág óvoda
- Petőfi óvoda
- Zrínyi óvoda
- Művelődési ház
- Könyvtár
- Dr. Mosonyi „A” épület
- Uszoda
- Stadion (öltözők)
- Birkózó csarnok
- Kézilabda csarnok

2023. évben átálltunk gázfűtésre:

- Hétszínvirág óvoda
- Petőfi óvoda
- Zrínyi óvoda
- Művelődési ház
- Dr. Mosonyi „A” épület
- Stadion (öltözők)
- Birkózó csarnok
- Kézilabda csarnok

2024. évben az Uszoda is átáll gázfűtésre.

2024. évben az uszodában telepítésre kerül még napelem és hőszivattyú a medence melegvizének előállítására céljából.

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	12

II. KÖRNYEZETVÉDELEM

Dorog Város környezetvédelméért felelős hatósági jogköre elsősorban Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály hatósági jogkörébe került.

II.1. LEVEGŐMINŐSÉG

Dorog város levegőjének a minőségét a város területén végzett tevékenységek légszennyezőanyag kibocsátásai és a kibocsátott légszennyező-anyagok elkeveredését, felhígulását befolyásoló meteorológiai paraméterek befolyásolják. A város a Dorogi medencében található, amelynek a jellege miatt az átszellőzése nem minden évszakban és időszakban optimális. A város területén az uralkodó szélirány az É-ÉNY-i, amely a korábbi megszűnt iparterületek felől a lakott területek felé fúj, amely ipari tevékenységek megszűntek, így a város átszellőzése kedvezően alakult.

A város területén az alábbi főbb tevékenységekből kerülnek légszennyező-anyagok a levegőbe:

- lakossági és intézményi fűtés,
- közlekedés, szállítás,
- ipari tevékenység.

Téli időszakban jelentős a mintegy 5049 lakás fűtését szolgáló különböző fűtő berendezés, amelyek nagyobb számban, az utóbbi időben fa és részben széntüzelésre álltak át.

Mivel a város területén a fűtés egy része (~40 %) szén- illetve fatüzeléssel történik, az eltüzelt szén nagy kén- és hamutartalma jelentősen befolyásolja a város levegőjének a minőségét. A fűtés légszennyező hatása viszont nem egész évben, hanem a fűtési szezonban jelentkezik, és azon belül is a téli hónapokban jelentős. Meg kell jegyezni, hogy anyagi okok miatt a lakosság közül is egyre többen térnek vissza a szén- illetve fatüzelésre.

Mint az utóbbi években országosan is, úgy Dorogon is növekvő a közlekedés, szállítás okozta légszennyezőanyag kibocsátás. A város mellett és a városon keresztül is nagy forgalmú közutak vezetnek, ahol a légszennyezőanyag kibocsátás számottevő. A közlekedés-szállítás légszennyezőanyag kibocsátása nem egyenletes, az éjszakai órákban nem számottevő és nappal is csúcsok jelentkezik. Mivel a kibocsátás talajsínt közelében történik, a hatás az utak közvetlen környezetében jelentkezik.

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	13

A város levegőjének a minőségét jelenleg már a vállalatok tevékenysége jelentősen nem befolyásolja, mivel a környezetvédelmi követelmények és ellenőrzésük a légszennyezőanyag kibocsátása viszonylatában javultak.

Jelenleg még üzemelő ipari cégek:

- SARPI Dorog Környezetvédelmi Kft.
- BAUMIT Kft.
- Calmit Hungária Kft.
- Dorog-Esztergom Erőmű Kft.
- Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Rt. Dorogi telepe
- Vértes Volán Dorogi üzeme
- MOL Nyrt. Dorogi Töltőállomás
- OMV töltőállomás
- Vedoris Vegyipari és Szolgáltató Kft.
- GMD CAST Hungary Kft.

Az Országos Légszennyezettség Mérőhálózat mérő konténere 2013. évtől Dorog, Zsigmondy lakótelep 11. szám alatt üzemel.

2013. évtől a mért légszennyező anyagok adatai szerint Dorog város levegője „kiváló” minőségű, azaz a jogszabályban megállapított határértékeket nem lépte túl.

A mérő konténer az alábbi szennyező anyagokat méri:

- kéndioxid [SO₂]
- szénmonoxid [CO]
- ülepedő por [PM₁₀]
- ózon [O₃]
- benzol [C₆H₆]

2022. éves mért adatokat az alábbi táblázat tartalmazza

Szennyező anyag	Egészségügyi határérték µg/m ³	Éves mért átlagérték µg/m ³
kéndioxid [SO ₂]	50	5,3
nitrogén-dioxid [NO ₂]	40	nincs adat
szénmonoxid [CO]	3000	419
ülepedő por [PM ₁₀]	50	16
ózon [O ₃]	120	29,8
benzol [C ₆ H ₆]	1	0,7

Eddigi mért légszennyezettségi adatok alapján határérték túllépés nem volt.

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	14

II.1.1. Dorog Város levegőminőségének általános értékelése

Dorog város környezetvédelmi gondjai között meghatározó volt a levegőtisztaság kérdése, ezért ezzel a témakörrel - a többihez képest – kiemelten, részletesebben foglalkozott a város vezetése.

Dorog város levegőtisztaságával fokozottan 1985-86-tól számtalan tanulmány, értékelés foglalkozott. Ekkor merült fel ugyanis a gyógyszeripari égetőmű beruházása, amelyet a bányászat és a kapcsolódó ipari tevékenységek hatására a városban kialakult légszennyezettségi állapotban jelentős lakossági ellenállás fogadott.

Általános európai és hazai tapasztalat szerint a nehézipari tevékenység visszaesése és a fosszilis energiahordozók földgázzal való fokozatos kiváltás hatására, pl. a levegőben mérhető kén-dioxid tartalom, a kilencvenes évektől kezdődően, számottevő mértékben csökkent.

1993-tól a mért adatokból számított évi átlagos kéndioxid koncentráció értékek az I. védett területekre megállapított határérték alatt maradtak.

A dorogi “gázprogram” hatása mutatkozik meg abban, hogy pl. 1994 telén az esztergomi kéndioxid koncentráció érték, addig először, 25%-kal meghaladta a dorogi értéket.

Ugyancsak azonos az európai tapasztalatokkal, hogy a közúti közlekedés és szállítás fokozódása miatt a nitrogén-oxidok kibocsátása növekedik.

A 2022. évi mérések szerint a NO₂ koncentráció érték 8 és 30 µg/m³ között változik, esetenként 50 µg/m³ körüli értékre növekszik. A nyári és téli félévben a nitrogén-oxid átlagos koncentrációk határérték alattiak, és téli időszakban sem fordult elő, hogy a napi átlagértékek meghaladják a napi határértéket.

A 2022. évi immissziós adatok alátámasztották és megerősítik a korábbi évek levegőtisztasági helyzetére vonatkozó értékeléseket, **Dorog város levegőminősége a kilencvenes évek első éveitől kezdődően javuló tendenciát mutat, jelenleg „kiváló” minősítésű.**

A levegőminőség állapotára az alábbiak alapján következtethetünk:

pozitív hatások:

- a városban működő ipari tevékenység volumene nem növekedett, illetve több cég megszűnt,

- a fő közlekedési utak burkolatában jelentős felújításokat hajtott végre az Önkormányzat,

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	15

- a várost elkerülő út megépülésével a város közlekedésből származó légszennyezése – elsősorban teherforgalomból származó – jelentősen csökkent, az elkerülő út megépülésével,

- közintézmények részben már átálltak távfűtésre, további közintézmények távfűtésre való átállításának tervezése megszűnt a Covid járvány okozta energia árváltozás miatt,

negatív hatás:

- a lakosság részben szén- illetve fatüzelésre történő visszatérése.

A fentiek tükrében és tapasztalatok alapján megállapítható, hogy Dorog város levegőminősége 10. évig mért adatok alapján „kiváló” minőségűvé javult. A 2013-ban újra indult levegőminőségi mérések szerint – mivel határérték túllépés továbbra sem volt jellemző – levegőminőség továbbra is jónak mondható a levegőminőség. A téli hónapokban – kedvezőtlen meteorológiai körülmények esetén – kis mértékben romolhat ugyan a levegőminőség, de az egészségügyi határértékét nem éri el.

II.2. HULLADÉKKEZELÉS

II.2.1. A keletkező hulladékok típusa és éves mennyisége

A keletkező nem veszélyes hulladékok és 2022. éves mennyiségük (tonna/év)

Hulladék	Azonosító kód	Mennyiség (t/év)
Települési szilárd hulladék összes:		3895,9
Ebből: lakossági, intézményi		3143,7
kis cégek, üzletek	20 03 01	160,7***
egyéb cégek		591,5
Települési folyékony hulladék*	20 03 04	~10 000
Kommunális szennyvíziszap*	19 08 05	26162
Szennyvízkezelésből származó rácsszemét	19 08 01	105
Szennyvízkezelés homokfogóból származó hulladék	19 08 02	67
Építési-bontási hulladékok és egyéb inert hulladékok összesen:		128,7
lakossági	17 01 07	15,1
lakossági	17 01 07	
lakossági	17 09 04	58,3
cégek	17 09 04	14,6
lakossági	17 01 02	40,7

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	16

Hulladék	Azonosító kód	Mennyiség (t/év)
Lakossági lomtalanításból származó hulladék	20 03 07	108,2
Mezőgazdasági és élelmiszeripari nem veszélyes hulladékok	20 02 01	~65,0**
Összesen		40607,8

***Gazdasági válság miatt csökkent a számuk

*A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvizet a 72/2013. (VIII.27.) a hulladékjegyzékről szóló VM rendelet nem sorolja a hulladékok körébe.

** A biológiailag bontható zöldhulladékból 2022-ben 874,391 tonna került Dorog város területéről a K&B H Kft. kezelésében lévő a Csolnoki út melletti hulladékhasznosító területre (Dorog, külterület hrsz: 532/4) beszállításra. A hulladékhasznosítási tevékenység a területen befejeződött, a védőfasorok telepítésének tervezése folyamatban van.

A Dorog város lakossági ingatlanokon és a közterület gondozásából keletkező zöld hulladék hasznosítására 2014. májusától Dorog Város Önkormányzata környezetvédelmi engedéllyel komposztáló telepet üzemeltet Dorog, Csolnoki út 532/4 hrsz.-ú ingatlanon.

2022-ben 874,391 tonna zöldhulladék került átvételre. Az átvett zöldhulladék kezelése során keletkezett komposzt az önkormányzat tulajdonában lévő területeken került hasznosításra.

II.2.2. Közszolgáltatás

A „települési hulladékkal kapcsolatos közszolgáltatás ellátásának és igénybevételének szabályairól” a 92/2014. (IV.25.) önkormányzati rendelet szól. A közszolgáltatásról szóló rendelet Dorog városon kívül a Dorogi Többcélú Kistérségi Társulás tagjaira is érvényes, a társulás tagjait és területi hatályát a rendelet 1. § és 2. § tartalmazza.

Az Önkormányzat közbeszerzési pályázatot alapján közszolgáltatóként a Vertikal-Junk Konzorciumot (székhely. 8154 Polgárdi, Bocskai út 39.) bízta meg. Engedély száma: 14/4679-15/2013.

A hulladék elszállítás részletes szabályait a rendelet 6. §-a tartalmazza, többek között

- tömblakásos beépítésű belterületen heti kétszeri, egyéb belterületen heti egyszeri települési hulladék elszállítás történik,

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	17

- a közszolgáltató évente egy alkalommal köteles az ingatlanhasználó bejelentésére házhoz menő lomtalanítást szervezni,
- a közszolgáltató köteles hetente egy alkalommal zöld hulladék gyűjtést végezni az önkormányzattal és alakosággal egyeztetett időpontban.

II.2.3. Szelektív hulladékgyűjtés

Az önkormányzat felelősségi körébe tartozó, a települési szilárd hulladéktól elkülönítetten gyűjtött, kiemelten kezelendő hulladékáramok és mennyiségük

Hulladék megnevezése	Azonosító kód	Mennyiség (t/év)
		2022. év
Hulladékolajok	-	-
Akkumulátorok és szárazelemek	20 01 33	~12,581
Elektromos és elektronikai hulladékok	20 01 35	~15,00
Kiselejtezett gépjárművek összesen	16 01 06	~105,6
Egészségügyi hulladékok	18 01 03	-
Állati eredetű hulladékok	02 02 02	-
Növényvédő-szerek és csomagoló eszközeik*		
Azbeszt tartalmú építőanyagok		~1,5
Egyéb veszélyes hulladék:		-
Lakossági csomagolási hulladék összesen:		~1056,8
Gumi		Lomtalanítással együtt került begyűjtésre.
<i>Egyéb nem veszélyes hulladék</i>		nincs

*A lakossági veszélyes hulladékgyűjtő napokon begyűjtött összes veszélyes hulladék mennyiség, amelyet elsősorban festékes és egyéb veszélyes anyaggal szennyezett edényzetek tesznek ki, de egyéb veszélyes hulladékok is begyűjtésre kerülnek.

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	18

A csomagolási hulladékok és 2022. éves mennyiségük (tonna/év)

Hulladék	EWC	Szelektíven gyűjtött mennyiség (t/év)
Papír és karton csomagolási hulladék összesen:		553,32
Ebből: lakossági cégek	15 01 01	114,35 438,96
Műanyag csomagolási hulladék Ebből: lakossági cégek	15 01 02	111,03 82,52 28,51
Fa csomagolási hulladék cégek	15 01 03	242,26
Fém csomagolási hulladék	15 01 04	n.a.*
Vegyes összetételű kompozit csomagolási hulladék	15 01 05	2007. okt-től került külön begyűjtésre
Lakossági üveg csomagolási hulladék	15 01 07	nincs adat
Textil csomagolási hulladék	15 01 09	(a kommunális szilárd hulladékba kerül)
Összesen:		1023,95

*Az új közszolgáltatói szerződés szerint a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtési feladat a fém hulladék begyűjtésre nem terjed ki.

A fém hulladékot a lakosság fémhulladékgyűjtő szervezethez szállítja be.

A 92/2014. (IV.25.) önkormányzati rendelet a közszolgáltató feladataként jelöli ki a szelektíven gyűjtött papír és műanyag házhoz menő elszállítását.

A lakossági és Dorog város zöld területén keletkező zöld hulladék komposztálással történő kezelésére Dorog Város Önkormányzata engedély kérelmet nyújtott be a környezetvédelmi hatósághoz.

A zöld hulladék komposztálással történő kezelésére Dorog Város Önkormányzata 2023. május 15.-i hatállyal engedélyt kapott.

Az engedély száma: Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály KE/046/02381-20/2023. számú határozata.

A komposztálási terület Dorog, 532/4 hrsz.-ú ingatlana.

A komposztálási terület üzemeltetője:

K&B H Környezetvédelmi és Biztonságtechnikai Holding Kft.

székhely: 1073 Budapest, Erzsébet krt. 17. 2.8/b.

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	19

Iroda: 2510 Dorog, Bécsi út 99-101.

Telefon: 06/33-440-418

Dorog város parkosított zöld felületének karbantartására az Önkormányzat a Relabor Kft.-vel, valamint a Golden Garden & House Holding Kft.-vel kötött szerződést.

A nem parkosított zöld felületek nyírását július végén, augusztus elején végzik, az erősen allergizáló parlagfű virágzásának időszakában. Így a pollenek levegőben terjedését csökkentik.

A „karácsonyfák” begyűjtését is szervezeten oldja meg az Önkormányzat, a közszolgáltatóval előzetesen egyeztetett, előre meghirdetett időpontokban történik az elszállítás.

II.2.4. Lakossági veszélyes hulladék begyűjtés tervezete

Az Önkormányzat tervei között szerepel a 438/2012. (XII.29.) Kormányrendelet 3. §-ban meghatározott közszolgáltatás körébe tartozó hulladékok közül, a lakosság körében keletkező veszélyes hulladékok szervezett gyűjtése speciális gyűjtőhelyen, évente két alkalommal.

A tervezett hulladékgazdálkodási tevékenység során átvehető veszélyes hulladékok felsorolását az alábbi táblázat tartalmazza.

Hulladék megnevezése	Azonosító kód
Oldószerek	20 01 13*
Növényvédő szer	20 01 19*
Fénycsövek és egyéb higanytartalmú hulladék	20 01 21*
Olaj és zsír	20 01 26*
Veszélyes anyagot tartalmazó festékek, tinták, ragasztók és gyanták	20 01 27*
Citotoxikus és citosztatikus gyógyszerek	20 01 31*
Elemek és akkumulátorok	20 01 33*
Veszélyes anyagot tartalmazó, kiselejtett elektromos és elektronikus berendezések	20 01 35*

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	20

II.3. ZAJ- REZGÉSVÉDELEM

II.3.1. A város területi elhelyezkedése, általános leírása környezeti zaj- és rezgésvédelem szempontjából

Dorog a 10-es számú főközlekedési út mellett helyezkedik el. A környező települések közül Esztergom-Kertváros szinte összeépült vele, a többi településtől (Csolnok, Tokodaltáró, Keszölc, Leányvár) már ténylegesen elkülönül.

A városon belül az ipari létesítményektől származó zajkibocsátás csak a lakóterületek határán okoz környezeti zajterhelést.

A közlekedéstől származó zajterhelés ugyanakkor a város lakóterületeinek többségét érinti. A vasútvonal - amelyen személy- és teherforgalom is lebonyolódik - kettészeli a várost. A 10. és 111. számú főútvonalak jelentik a város belső úthálózatának gerincét is egyben, így azon a nagy belső forgalom mellett jelentős átmenő forgalom is lebonyolódik. Ezen forgalom zajkibocsátása az utak melletti lakóépületek homlokzatát jelentős mértékben terhelik nappali időszakban. Ennek ellenére lakossági panasz nem érkezett az Önkormányzathoz, kivéve az Esztergomi úton a Volán telephellyel szembeni lakóház tulajdonosokat. Ennek megoldására történt a az ingatlanok és a főútvonal közé telepített tuja sor. Ezzel jelenleg a probléma, zaj és porterhelés megoldottá vált.

II.3.2. Környezeti zajforrások vizsgálata

II.3.2.1. Ipari létesítmények

Követelményértékek

A 27/2008. (XII.3.) KvVM-EÜM rendelet 1. számú melléklete tartalmazza az üzemi és szabadidős létesítményekben folytatott tevékenységből származó zaj megengedett egyenértékű A-hangnyomásszintjeit, amelyek a területi besorolástól, illetve az annak megfelelő zajvédelmi kategóriától függenek. A megítélési idő nappal a legkedvezőtlenebb folyamatos 8 óra, éjjel” óra.

A terület beépítésének megfelelően a megengedett értékek a „Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias, telepszerű beépítésű), különleges területek közül az oktatási létesítmények területe, a temetők, a zöldterület” zajvédelmi kategória esetén

nappal 50 dBA,
éjjel 40 dBA,

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	21

a „Gazdasági terület” zajvédelmi kategória esetén pedig

nappal 60 dBA
éjjel 50 dBA.

Az iparterületekre követelményérték az MSz 13-111-85. számú, „Üzemek és építkezések zajkibocsátásának vizsgálata és a zajkibocsátási határérték meghatározása” c. szabvány előírása szerint mind nappal, mind éjjel 70 dBA.

Ezek a megengedett szintek meglévő, és újonnan építendő létesítményekre egyaránt vonatkoznak, így annak biztosítása a beépítési terv, illetve a technológia tervezőjének és a beruházónak együttes feladata.

Az ipari létesítmények zajkibocsátásának vizsgálata

Az ipari létesítmények többsége a város északnyugati részén, összefüggő területen található.

Jelenleg a városban a következő, jelentős ipari létesítmények találhatók:

- SARPI Dorog Környezetvédelmi Kft.
- BAUMIT Kft.
- Calmit Hungária Kft.
- Dorog-Esztergom Erőmű Kft.
- Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Rt. Dorogi telepe
- Vértés Volán Dorogi üzeme
- MOL Nyrt. Dorogi Töltőállomás
- OMV töltőállomás
- Vedoris Kft.

A GMD CAST Hungary Kft. a város külterületén, lakossági épületektől távolabb elhelyezkedő Ipari Parkban található.

A rendelkezésre álló adatok alapján környezeti zajkibocsátás szempontjából vizsgálva a felsorolt létesítményeket, a következők okoznak a megengedettnél nagyobb zajterhelést a környezetükben lévő lakóterületeken:

- Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Rt. Fióktelepe

a tőle délre elhelyezkedő lakóterületek egyes lakóházainál:

- Dorog-Esztergom Erőmű Kft.

téli üzemmód esetén néhány lakóháznál.

Mindkét üzem lehetőségeikhez képest zajkibocsátását folyamatosan csökkenti. Ilyen irányú tevékenységüket a Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi Osztály a követelményértékek teljesülését figyelemmel kíséri.

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	22

A többi létesítmény a telephelye elhelyezkedése (BAUMIT Kft., Calmit Kft., Vértes Volán Dorogi üzeme, Sarpi Hulladékégető Kft., stb.), illetve az ott folytatott tevékenység alacsony szintű zajkibocsátása következtében a környezetében lévő legközelebbi lakott területeken nem okoz a megengedettnél nagyobb zajterhelést.

A kisipari tevékenység elterjedése következtében a lakóterületeken belül is megjelentek az elsősorban szolgáltatást végző létesítmények. Környezeti zaj- és rezgésvédelem szempontjából tevékenységüket a Dorog Város Képviselő testületének 5/2002. II.25.) sz. rendelete szabályozza.

II.3.2.2. Közlekedés

Követelményértékek

A 27/2008. (XII.3.) KvVM-EÜM rendelet 3. sz. melléklete tartalmazza a közlekedéstől származó zaj megengedett szintjeit új tervezésű, vagy megváltozott területfelhasználású területek esetében. Közlekedési zaj vizsgálatánál a megítélési idő

nappal	16 óra (06 - 22 óra között)
éjjel	8 óra (22 - 06 óra között)

A város területén a zajterhelés az épületek zaj ellen védendő homlokzata előtt 2 m-re nem haladhatja meg gyűjtő és főforgalmi utak, vasút fővonalak mentén érvényes

nappal	65 dBA
éjjel	55 dBA

értéket.

Esetünkben a területen már kialakult beépítési és közlekedési móddal állunk szemben, ezért ezek a követelményértékeknek nem tekinthetők, csak a terület zajhelyzetének minősítésére szolgálnak.

A 284/2007. (X.29.) Kormány számú, a környezeti zaj- és rezgésvédelem egyes szabályairól szóló rendelet értelmében a meglévő rezgésforrások által okozott határérték feletti rezgést fokozatosan csökkenteni kell. A létesítményekbe behatoló rezgések megengedhető rezgésterhelési határértékeit a 27/2008. (XII.3.) KvVM-EÜM rendelet 5. melléklete szabályozza. Nagysága az épület rendeltetésétől és a napszaktól függ.

Vasúti közlekedés

A Budapest - Dorog - Esztergom egyvágányú vasútvonal felújítása, villamosítása megtörtént. A villamosítás mind légszennyezés, mind zaj szempontjából jelentős javulást hozott az érintett területeken.

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	23

A személyi forgalom lebonyolítása a teljes Budapest-Esztergom közötti szakaszon, részben a felújított vasútvonalon és részben autóbuszokon is történik. A vasútvonal a városi lakótelepek mellett halad át, a személy- és teherforgalom együttesen a vágányoktól 25 m távolságban. Dorogon a Vasút u.-i szakaszon kb. 300 m hosszon zajvédő fal létesítésére került sor.

Közúti közlekedés

Dorog környezeti zajhelyzetét döntő módon a közúti közlekedéstől származó zajkibocsátás határozza meg.

Ennek oka a város közepén végig húzódó 10. sz. főközlekedési út, amelynek forgalmát a városon kívül vezetett esztergomi elkerülő út csak kis mértékben csökkentette. Az út melletti ipari létesítmények miatt a teherforgalom nagyobb a városban megszokottnál. A városközpont lakóházai és intézményei közvetlenül az út mellé épültek, így a távolság zajcsökkentő hatása nem érvényesül.

Az elkerülő útvonal (117.számú út) forgalomba helyezése csökkentette a 10. út belvárosi szakaszának forgalmát. A Budapest felől Esztergomba irányuló forgalomnak döntő részét vonta el.

A város nyugati részében lévő ipartelepek felé irányuló közúti teherszállítás, valamint a nyugat felé továbbmenő, illetve nyugatról érkező forgalom más útvonal hiányában továbbra is igénybe veszi a 10. főút belvárosi szakaszát.

Az elkerülő út üzembe helyezése az Esztergomi út menti területeken hozott környezeti zaj szempontjából kedvező hatást, mivel a személy- és teherforgalom a régi 111. út ezen a szakaszán lényegében csak a célforgalomra csökkent, az átmenő forgalom megszűnt. A nehézgépjármű arány azonban egy része továbbra is megmaradt.

A 10. út belvárosi szakaszáról a helyi forgalom egy részét, illetve a Budapest felől jövő és Esztergomba irányuló **forgalom egy részét elvonhatja** a nemrégiben épített új, **2x1 sávós Gorkij u. - Munkás utca - Köztársaság út.** Az útvonalon autóbuszjárat van, és a város több lakótelepét is összeköti. **A tervezése során már figyelembe vették a környezeti zaj- és rezgésvédelem szempontjait,** így a kritikus szakaszokon zajárnyékoló létesítmények megépítése valósult meg. Az út megnyitása után az út melletti területeken a zajszint kismértékben megnövekedett, de a zajárnyékoló létesítmények biztosítják a követelményértékek teljesülését a védendő homlokzatok előtt. **A teherforgalom erre az útvonalra való terelődését azonban célszerű lenne megakadályozni forgalomkorlátozó táblák elhelyezésével.**

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	24

Zajvédelmi szempontból döntő jelentőségű volt a várost átszelő Bécsi út (10. sz. főút) burkolatának felújítása, valamint a parkoló helyek és az autóbussz megállóhelyek megfelelő, forgalmat nem akadályozó kialakítása.

A város útvonalai közül még a Csolnoki utcán bonyolódik le az átlagosnál nagyobb teherforgalom, az átmenő forgalom aránya azonban már lényegesen kisebb. Célszerű volna erről az útvonatról a teherforgalmat kitiltani, kizárólag célfuvar esetén lehessen az útvonalat teherautóknak használni. Ezt a kialakított csolnoki elkerülő út lehetővé teszi.

Az ÁRT 1995. évi módosítása Dorog területén új lakó- és intézményterületeket jelölte ki, amelyek a következők:

- (1) Schmidt villa eddig közparknak fenntartott terület egy része,
- (2) Köztársaság úti Bányász Emlékház melletti közpark egy része,
- (3) Széchenyi Lakótelep Iskola u. felé eső része,
- (4) Bécsi út nyugati végén lévő külterület,
- (5) Esztergomi út és a Bányász körönd közötti terület,
- (6) Kölcsey Ferenc u. és Mészáros Lázár u. sarkán lévő terület,
- (7) Kálvária u. és Ady Endre u. által határolt terület,
- (8) Bécsi út keleti vége és a vasút közötti terület,
- (9) a Leányvári csatlakozásnál lévő terület,
- (10) a volt Brikettgyár területén,

illetve megszűnő iparterületeken ismételten környezetet nem szennyező ipari tevékenység végzését engedélyezi

- (11) a volt Dorogi Szénbányák területén.

A felsorolt területek mindegyikére a beépítés előtt RRT készül, amely során a létesítendő lakóépületek, illetve a környező, védendő létesítmények igényeit környezeti zaj- és rezgésvédelem, illetve a Dorogi Önkormányzat csendes övezetekre vonatkozó igényeit ki kell elégíteni.

Az Önkormányzat a területi rendezési terv készítésénél figyelembe veszi a 27/2008. (XII.3.) KvVM-EüM együttes rendelet a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról mellékleteiben előírt határértékek betartásának lehetőségeit. A rendezési tervnél az egyes területek építési övezeti besorolásának döntő szempontja a rendeletben előírt zajvédelmi határértékek.

Dorog város rendeletben nem kötelezett zajtérkép készítésére. Az Önkormányzat zajra vonatkozó panaszbejelentés esetén méréssel egybekötött vizsgálatot végeztet a tényleges zajterhelés felmérésére vonatkozóan.

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	25

Forgalmi vizsgálat 2017. év óta nem történt.

2017	10. sz. főút 37+165 km. sz.
Személygépkocsi	5159
Kis tehergépkocsi	1355
Szóló busz	226
Csuklós busz	77
Közepesen nehéz tehergépkocsi	140
Nehéz tehergépkocsi	282
Pótkocsis tehergépkocsi	46
Nyerges szerelvény	68
Speciális	1
Motorkerékpár	47
Kerékpár	55
Lassú járművek	1
Összes forgalom [j/nap]	7512
Összes forgalom [E/nap]	8725
Összes nehéz tgj. [j/nap]	699
Mértékadó óraforgalom [E/h]	872
Mértékadó óraforgalom [j/h]	751

Ezen forgalom számlálás óta a városon át közlekedő gépjárművek száma jelentősen csökkenthető, további forgalomkorlátozások bevezetésével.

II.4. ZÖLDFELÜLET, TERMÉSZETI KÖRNYEZET

Dorog város területét viszonylag szűkre szabták a lakosok számához és különösen a belterületen elhelyezkedő ipari üzemek területéhez képest. Gyakorlatilag nincs lehetőség a belterület zsúfoltságának feloldására, az általános rendezési terv szerint kijelölt új lakó és rekreációs területek elhelyezkedésére nincs alternatíva. **A város belterületén alig 20 m² zöldfelület jut lakosonként.** Szétszórtan található néhány park, azonban ezek egy részére az elöregedett, rossz minőségű faállomány, másik részére csupán a gyepesítettség a jellemző. Ezért a város az utóbbi időben minden lehetőséget megragadott a zöldfelület növelése céljából, ezek a következők voltak.

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	26

A város környezet állapotának javítása és egyben a zöldfelületek növelése érdekében Dorog Város Önkormányzata az alábbi intézkedéseket tette.

2020 – 2021 és 2022. években a környezeti levegőminőség javítása, a lakosságot érintő zajhatást csökkentése, valamint a város jobb élhetőségének javítása.

- 80 db fa ültetése a MOL program keretében elnyert pályázat alapján,
- Mária utca teljes szakaszán örökzöld sövény sor és fák ültetése,
- Bécsi út egy szakaszán a járdaszigetek melletti növény sziget folyamatos fejlesztése,
- Esztergomi úton 700 m hosszan örökzöld tujasor telepítése,
- Szent József templom parókai rézsűjének örökzöld futónövénnyel történő beültetése,
- Szent József templom mellett növény szigetek kialakítása,
- Rákóczi utcában és az ott található Házi orvos rendelők környezetében növény szigetek kialakítása,
- Megépült piac épület és mellette lévő parkoló környezetében növény szigetek kialakítása,
- Régi Csolnoki út mellett növény szigetek kialakítása,
- Temető kerítése mellett több részletben növény szigetek kialakítása,
- Közterületen lakossági kezdeményezésre fák ültetése,

Zöld területek megvalósulásának részletezése:

Örökzöld tuja sor ültetése: Dorog, Esztergomi út 22. számú családi ház és a 34. számú családi házak közötti szakaszon, a 111-s sz. főútvonal mellett, családi házak homlokzati része előtt kialakított örökzöld sövény sor ültetése, amely a családi házak környezeti levegő és zajterhelését csökkenti.

MOL fásítási programban való részvétel

Dorogon város belterületén 70 db fát ültettek, a MOL-Új Európa Alapítvány Város Fa Programjának keretében, amelyben – többek között – kőris, szilfa és juharfa típusok szerepeltek. A programsorozat kapcsán nemcsak maga a faültetés, a zöldfelület gyarapítása volt a cél, hanem a fenntarthatósággal kapcsolatos szemléletmód formálása, így az ovisokat is bevonták a faültetési munkába.

Ugyanezen program keretében önerőből további 8 db fa ültetésével járult hozzá Dorog Város Önkormányzata.

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	27

Közlekedési körülmények javítása, amely a közlekedés által okozott légszennyezés, valamint a zajhatások csökkentését szolgálja. A vasútállomás lakosság általi könnyebb megközelíthetőségével, növekedett a tömegközlekedés forgalmának lehetősége, ezzel a személygépjármű forgalom csökkenhetett, így a levegőbe kikerülő légszennyező anyagok is csökkentek.

Ennek érdekében megtett intézkedéseket az alábbiakban foglaljuk össze, amelyekben Dorog Város lakóterületét érintő területeken aktívan közreműködött Dorog Város Önkormányzata:

- vasútállomás épület és környezet korszerűsítés,
- vasútvonal villamosítás Dorog lakóterületét közvetlenül érintő szakaszon,
- buszpályaudvar csomópont kialakítása a vasút állomás mellett,
- K+F és K+R parkolók kialakítása.

2020. évben megbízta a DE-MA Projekt Kft.-t a város zöld területeinek növelése érdekében – a lehetőségek figyelembevételével – „Dorog, Mária utca zöldben” című kivitelezési terv készítésével.

- Mária utca mentén a rendelkezésre álló, de kihasználatlan területe zöld növényzettel történő betelepítése, (helyszínrajz: 2.)
- őstermelői piac kialakítása a Mária utcával határos területen, (helyszínrajz: 1.3.)
- a dorogi Kórházipark átalakítása egy pihenő-, rekreációs funkciójú városi zöldfelület számára, (helyszínrajz: 1.1.)
- Rendelőkert felújításra, felfrissítésre kerül, ahol díszmedencék kialakítása is tervezett kavicsal és vízimitátor növényekkel kialakítva, (helyszínrajz: 1.2.)
- Templom tér megjelenése nem egységes, helyenként a fák telepítése túl sűrű, egyes helyeken hiányos, a tervezés során a meglévő természeti értékek megóvása mellett laza vonalvezetésű cserjeszint létrehozása, valamint az emlékmű mögé magas növésű örökzöld telepítése tervezett, (helyszínrajz: 1.5.)
- Plébánia melletti zöldfelület teljesen növénytelen, a Mátyás király utca felüli rézsút növénytelepítéssel szükséges stabilizálni (helyszínrajz: 1.6.)
- a Mátyás király utcai zöldfelület felújításra szorul, mivel az itt lévő növényzet az elhanyagoltság látszik (helyszínrajz: 1.7.)
- Temető parkoló felső bejárata gyér faállománnyal rendelkezik, a zöldfelületek rendezésével a temetőlátogatóknak, valamint a Csolnok felől érkezők gondozottabb megjelenésű környezet biztosított, (helyszínrajz: 1.8.)

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	28

- Új lakóterület a temető északi területe felől, fekszik, a lakóterület és a temető elhatárolására zöldsávtelepítése tervezett. (helyszínrajz: 1.9.)

A tervezésnél minden esetben figyelembe vette a tervező, hogy az értékes és egészséges fák megmaradjanak, csak a balesetveszélyes és magról kikelt gyomfák kerültek kivágásra. A tervezési területeken a szükséges öntöző rendszer kialakítását is megtervezték

A tervek tartalmazták a szükséges kertészeti munkák részletes leírását, a meglévő és kivágandó fákat, a telepítendő növények fajtáját, darabszámát, pontos helymegjelölését. Az öntöző rendszerek részletes leírását, valamint a helyszínrajzokat az előzőekben említettek pontos bejelölésével.

Valamint a terv külön fejezetben tartalmazta a növények és az öntözőrendszerek karbantartási utasításait.

Sajnálatos módon az utóbbi időszakban, a "zöld-program" keretében ültetett facsemeték jelentős része rongálás miatt elpusztult. A családi kiskertek száma is jelentősen csökkent, a helyükön lévő többszintes **lakótelepek építésével együtt a környezet rendezése nem történt meg.** A lakótelepek és környékük - ahol általános iskola, óvoda, valamint sportpályák találhatóak - részben szárazok, porosak. Zöld terület kialakítása javasolt.

A zöldfelület-gazdálkodás a városi zöldterület gazdálkodáson belül a településgazdálkodás alrendszere.

A területgazdálkodással, az ivóvíz- és energiaellátással, a helyi közlekedéssel és település egészségügyi szolgáltatásokkal együtt képezi a helyi önkormányzat településgazdálkodási feladatát. A növények nem csupán a környezetvédelem tárgyai, hanem legolcsóbb és leghatékonyabb eszközei is.

A zöldfelületek növényzete elsősorban az asszimilációs folyamattal nyújt számszerűsíthető szolgáltatást, amelynek során felhasználja a feldúsult széndioxidot, és oxigént termel. Egy lombköbméter növénytömeg a vegetációs időszak folyamán 440 gramm oxigént termel, és 590 gramm széndioxidot használ fel. Igazi jelentősége az utóbbinak van, mert e káros gázból a levegő csak 3-4 tíz ezreléket tartalmazhatna.

A város által elfogadott rendezési terv szabályozza a zöldfelületek kötelező mennyiségét, de a meglévő zöldfelületek növelése szükséges folyamatosan a város ipari jellegénél fogva.

A megfelelően kialakított zöldfelületek egyszerre javítják a levegőt, védenek a zajtól és szennyezéstől, valamint a hőmérsékletingadozástól.

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	29

Mivel a település rendkívül kevés zöldfelülettel rendelkezik, kiemelten fontos hangsúlyozni a természetvédelmi oltalom alatt álló területek közjóléti szerepét.

Országosan védett természeti terület nem található Dorog közigazgatási területén, viszont elérhető közelségben van a Pilis és a Visegrádi-hegység, amelyek részét képezik a 34/1997. (XI.20.) KTM rendelettel létesített Duna-Ipoly Nemzeti Parknak. A térség országos védelem alatt álló értékes természeti területeit a 1. számú térképmelléklet ábrázolja.

Az Európai Unió két fő természetvédelmi irányelve a „Madárvédelmi Irányelv” és az „Élőhelyvédelmi Irányelv” alapján került kijelölésre a Natura 2000 hálózat (európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területek hálózata). Megalkotásával és megfelelő működtetésével esély van a biológiai sokféleség drámai csökkenésének megfékezésére. Dorog közigazgatási területének jelentős része áll Natura 2000 kijelölés alatt. A HUDI 20018 kódszámú, Északi-Gerecse elnevezésű és a HUDI 20013 kódszámú, Csolnoki löszgyepek elnevezésű kiemelt jelentőségű különleges természet-megőrzési területeket a 275/2004. (X.8) Korm. rendelet 12. mellékletében jelölte ki.

A város közigazgatási területén az alábbi helyrajzi számú ingatlanok állnak

Natura 2000 kijelölés alatt:

Csolnoki löszgyepek elnevezésű terület: 0265; 0269; 0273; 5176

Északi-Gerecse elnevezésű terület: 022/2; 057; 058; 059; 060; 061

A Dorog közigazgatási területén található Natura 2000 területeket a 2. számú térképmelléklet ábrázolja.

A város lokális környezeti állapotának javításához, a város megfelelő kondicionálásához szükséges a jelenlegi zöldterület folyamatos karbantartása és lehetőség szerinti növelése. Az Önkormányzat állandó feladatának tekinti, és ezért **Dorog város bel- és külterületén egységes zöldfelületi rendszer kialakításáról intézkedett.**

II.4.1. A zöldfelület gazdálkodás szerepe, lehetőségei

A zöldfelület-gazdálkodás a településgazdálkodás alrendszere. A területgazdálkodással, az ivóvíz- és energiaellátással, a helyi közlekedéssel és település egészségügyi szolgáltatásokkal együtt képezi a helyi önkormányzatok településgazdálkodási (városgazdálkodási) feladatát.

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	30

A növények nem csupán a környezetvédelem tárgyai, hanem legolcsóbb és leghatékonyabb eszközei is. A zöldfelületek növényzete elsősorban az asszimilációs folyamattal nyújt számszerűsíthető szolgáltatást, amelynek során felhasználja a feldúsult széndioxidot, és oxigént termel.

Egy lombköbméter növénytömeg a vegetációs időszak folyamán 440 gramm oxigént termel, és 590 gramm széndioxidot használ fel. Igazi jelentősége az utóbbinak van, mert e káros gázból a levegő csak 3-4 tízezreléket tartalmazhatna.

Mérhető a növényzet a szennyező anyagokat lekötő kapacitása is. Egy lombköbméter növénytömeg 4,5 kilogramm szennyező anyagot képes lekötni a vegetációs időszak során. Az út menti fák és cserjék szennyező anyag lekötő, és mechanikai visszaverő hatása a járdán közlekedőket védi, mert azok légzőszervei a kipufogócsövekhez közeli zónában helyezkednek el. A gyermekek légzőszervei különösen közeli távolságban vannak a gépjárművek kipufogó csöveitől, ezért miattuk különösen indokolt a járda szélén cserjék alkalmazása, talajszintbe vagy konténerbe ültetve.

Közismert a forgalmas utak melletti növényzet zajcsökkentő hatása. Egy 2000 járműegység/óra forgalmú út zajszintjét öt méter szélességű növényfal az elfogadható 65 dB szintre képes csökkenteni. A fa- és cserjelevelek rugós működése miatt és a levelek közötti légréteg hatásaként a növényzet hatékonyabb védelmet nyújt a tömör zajvédő falnál.

Nyári melegben a növényzet, kedvező hatást gyakorol a mikroklímára, és tömegesen alkalmazva a mezoklímára. A mikroklímára vonatkoztatva a legismertebb az árnyékhatás, egy 30-50 éves parkfelület - hektáronként 90-100 fával számolva - a felület 35 %-át fedi be árnyékkal. Ez az arány mind a napot, mind az árnyékot kedvelők számára ideálisnak tekinthető. A helyi klímát kedvezően alakítja a növényzet transpirációja (párolgása), amely a nyári melegben jótékonyan (6-8 °C-kal) hűti és párásítja a levegőt. A mezoklímára gyakorolt hatás abban mutatkozik meg, hogy a növényzet által hűtött levegő helyet cserél a könnyebb, városi falakon felizzott levegővel, és jótékony légmozgást idéz elő. Ez a légmozgás részben hűt, részben kifújja a port és egyéb légszennyezést a város levegőjéből.

Megállapítható tehát, hogy a növényzet egyidejűleg fejt ki jótékony hatásait, azaz egyszerre javítja a levegőt, véd a zajtól és szennyezéstől, valamint a hőmérsékletingadozástól.

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	31

Az érzékelhető hatások között megemlítendő, hogy az utcai sorfák és cserjék - a tömör burkolat megszakításával - védik az épületeket a vibráció keltette rázkódásoktól és rezgésektől, illetve azok kártételeitől (vakolathullás, falak repedezése).

Az eddig vázolt folyamatok mellett nem elhanyagolhatóak azok a pszichikai hatások sem, amelyeket a növényzet gyakorol a városlakókra. A rekreáció - a frissesség, kipihentség újjáteremtése - elsősorban látó-, szagló-, halló- és hőérzékelő érzékszerveinken keresztül érvényesül. E hatások a zöldfelületeken eltöltött idővel arányosan növekednek.

S végül, de nem utolsó sorban meg kell említenünk, hogy a zöldfelületek esztétikai élményt is nyújtanak, amely lehetővé teszi, hogy a környezetünket ne csupán lakhelynek, hanem otthonnak is tekinthessük.

II.4.2. Javaslatok a zöldfelületi rendszer kialakítására

1. A meglévő zöldfelületek használati, biológiai és esztétikai értékének fokozása.

- *A zöldterületek karbantartása folyamatos feladata az Önkormányzatnak.*

2. Újabb zöldfelületek kialakítása:

- Az összes - zöldfelület létesítésére alkalmas - terület felkutatása és ott növénytelepítés.

- Ipari létesítmények területén „zöldítés” és védőerdősávval történő elhatárolásuk.

- Tájsebek rehabilitálása (bányagödrök, meddőhányók, hulladéklerakó telepek).

- Lakótelepek zöldterületeinek kialakítása (kertek, parkok, ligetek, játszóterek, balkonládák, levegőtisztasági véderdők).

Folyamatos ellenőrzés és karbantartási munka

- Terek, utcák, utak (különös tekintettel a forgalmas utakra) fásítása.

Az Esztergomi út területén megvalósult.

- Sétálóutcák létrehozása.

Bécsi udvar sétáló utca megvalósult

- Kerékpárút-hálózat kiépítése, út menti növényesítéssel megvalósult Esztergom kertvárosban, amelynek használati előnyei a dorogi lakosokat is érinti.

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	32

Tervezés alatt

- Várost érintő beruházások megvalósulása csak a környezet rendezésével együtt.
- Városkörnyéki üdülőterületek kialakítása, zöldövezeti sétáló út kialakítása volt homokvasút helyén.

3. Természetvédelem

- Helyi jelentőségű természeti értékek védetté nyilvánítása.
- Helyi jelentőségű természeti értékek megóvása, megőrzése, fenntartása, bemutatása, helyreállítása.
- Az Országos Kéktúra Útvonal fokozott ápolása.
- A Kenyérmezői patak mentén sétány kiépítése.
- Tájékoztató táblák elhelyezése.

4. A zöldfelületek fenntartása és üzemeltetése (szabályozás, parkőr-szolgálat)

Folyamatos munka

5. A környezetvédelmi szemlélet erősítését szolgáló intézkedések, akciók

6. A környezeti szemléletformálás, a környezettudatos társadalmi magatartásformák elterjesztése, a környezetvédelem egyik leghatékonyabb eszköze.

A Föld napja alkalmából a diákok részére hulladékgyűjtési akció szervezése és ismeretterjesztés a Dorogi Környezetvédelmi Egyesület gondozásában.

A társadalom helyes szemlélete, környezethasználata fontos a károk megelőzése, a környezeti értékekkel való gazdálkodás, illetve a környezeti értékek megóvása szempontjából. A város lakóinak törekedniük kell a környezetkímélőbb életmódra, a természet értékeivel való ésszerűbb gazdálkodásra, a természetes és épített környezetük tudatos védelmére, a környezetbarát termékek nagyobb arányú használatára. Ezen megvalósítandó célok érdekében szükséges a lakosság tájékoztatása és ösztönzése. Meglévő értékek védelmében szervezendő társadalmi munka diákok részvételével, pld. játszótéri fa játékok festése.

7. Cserje-, virágültetési akciók.

8. Tiszta udvar, rendes ház” kampány.

9. Környezetvédelmi verseny óvodák, iskolák között.

10. Környezetvédelmi tábor.

11. Környezet- és természetvédelem jeles napjai programsorozat.

12. Környezetbarát közlekedési mozgalmak.

13. A zöldfelületek kialakításának legfontosabb szempontjai

- Talajjavítás, szükség estén talajcsere.
- Erózió elleni védelem - „teraszos” ültetés.

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	33

- A fa- és cserjefajok kiválasztásakor a természetes növénytakaróhoz igazodva az őshonos fajokat kell előnyben részesíteni, de fontos szempont továbbá a kedvezőtlen termőhelyi viszonyok (szennyezett levegő és talaj) túrése is.

- Az esztétikai érték növelése érdekében színes foltok, változatos képet adó növényfajok telepítése.

- Növények telepítése talajba, és ahol erre nincs lehetőség, ott növénytartók alkalmazása.

A terület növényföldrajzi besorolása

Holarktikus flórabirodalom

Közép-európai flóraterrület

Pannóniai flóratartomány

Dunántúli-középhegység flóraidéke

Pilisense flórajárás

A terület jellemző erdőtársulásai:

Cserszömörccs-virágos kőrises karsztbokorerdő

Mészkedvelő és cseres tölgyes

Gyertyános tölgyes

Hársas törmeléklető erdő

III. KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAM-CÉLÁLLAPOT

III.1. TALAJ-TALAJVÍZ VÉDELEM

III.1.1. Illegális hulladéklerakók megszüntetése

Dorog város közigazgatási területén illegális hulladéklerakó a Baumit út melletti területen (Dorog, Külterület hrsz.: 0101/4, 0102/1 és 0107) volt található volt bányaterületen. A terület rehabilitációját – az egyenetlen felszín miatt – feltöltésnek kellett megelőznie. A feltöltést a K&B H Kft. (2510 Dorog, Szent József u. 2.) az Észak-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség 9452/2010. számon iktatott engedélye alapján, nem veszélyes hulladék hasznosításával végezte.

A feltöltést 2012. május 2.-tól befejezte, ettől kezdődően 2013. március 28-ig csak zöld hulladékot vett át a későbbi növénytelepítés termőrétegének elősegítése érdekében.

Az érintett területen 2023-ban védőfásor kialakítását tervezik, amelynek tervezése folyamatban van. Megvalósítása 2024-ben történik.

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	34

III.1.2. Bányaterületek rekultivációja

A felhagyott bányák, bányatavak okozta környezeti veszélyt csökkenteni kell, mivel ezek a talaj és a talajvíz közötti közvetlen kapcsolat révén potenciális szennyező források.

A rekultiváció során táji adottságokhoz illeszkedő arculat kialakításra kell törekedni.

Az előző pontban részletezett illegális hulladéklerakó megszüntetése egyben felhagyott bányaterület rekultivációját is jelenti.

III.1.3. Volt ipari terület rekultiváció utáni hasznosítása

A volt brikettgyár megszűnése után a terület kármentesítése megtörtént. A kármentesített területen az Önkormányzat az Esztergom-Budapest vasútvonal megújításával kapcsolatosan a kiszolgáló közlekedési létesítmények megvalósultak.

A területen az alábbi létesítmények kerültek elhelyezésre:

- 290 állásos gépjármű parkoló,
- 3 állásos buszbeálló,
- bicikli tároló,
- 3 állásos taxiállomás.

A tervezett létesítmények megvalósultak és üzemelnek.

III.1.4. Karsztvíz védelem

A 60-as és 70-es években működött az ún. Miksici hulladéklerakó, amely Tokod és Dorog kommunális hulladékának befogadására szolgált.

A hulladéklerakó területe a 4/C karsztvíz bázis feletti területet érintette, mivel a hulladéklerakó kialakítása nem felelt meg az előírt környezetvédelmi követelményeknek, ezért pályázati pénzzel a hulladéklerakó bezárása megvalósult, ezzel egyben a karsztvíz védelme is megvalósult.

III.1.5. Jó mezőgazdasági gyakorlat kialakítása

A jelenlegi gyakorlat szerint folytatott mezőgazdasági művelési módok jelentősen terhelik a talajt és a talajvizet. Számos kímélő művelési mód ismert mind a hazai, mind a nemzetközi gyakorlatból. Az említett gyakorlatokat a gazdákkal ismertetve a mezőgazdaság okozta környezeti terhelés csökkenthető.

Az alapvető cél a vizek nitrátszennyezésének megelőzése, csökkentése oly módon, hogy egyben biztosítani lehessen a növények optimális

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	35

tápanyagellátását, valamint a talajok termékenységének fenntartását az alábbi feladatokon keresztül.

Dorog város illetékességi területén jelentős volumenű mezőgazdasági terméket előállító tevékenységet nem végeznek.

III.1.6. Felszíni vizek vízminőségének javítása

A felszíni vizek minőségének alakulása a vízhasználat valamennyi formájára hatással van. Ilyen felhasználási területek az ivóvíz kivétel a felszín alatti vizekből, öntözővíz kivétel, strandolás, horgászás stb.

A vizek minőségét jelentősen befolyásolja a csapadékvíz és szennyvízkezelés és tisztítás, majd a befogadóba bocsátás.

A leányvári szennyvíztisztító megépülésével a Kenyérmezei-patak vízminősége jelentősen javult, amely korábban a térség legszennyezettebb felszíni vize közé tartozott.

A vízparti létesítményekről felmérést kell készíteni, meg kell állapítani a használati formákat és a tulajdonviszonyokat. Ismertetni kell a vízbevezetések, műtárgyak tulajdonosát, állapotát, jellemzőit. A felmérés után el kell készíteni a vízpartok felújítására, használati értékeinek növelésére, környezeti állapotának rehabilitációjára vonatkozó stratégiai tervet. Elő kell készíteni egyes vízparti tevékenységek korlátozására, tiltására vonatkozó önkormányzati rendeleteket.

Feladatok:

1. Vízkivételek, vízhasználat felülvizsgálata
2. Pályáztatás
3. Kivitelezés

III.1.7. Ivóvízbázisok védelme

A talaj- és rétegvizek állapota rendkívül fontos a vízhasználat, víztermelés szempontjából.

Az engedély nélkül végzett vízhasználatokat (víznyerés kútból, öntözővíz kivétel, stb.) fel kell deríteni, és szankcionálni kell.

A jelenlegi jogi szabályozás értelmében az ivóvíznyerő helyek megóvása érdekében azok külső, belső és hidrogeológiai védőidomát meg kell határozni. Ezt a szolgáltató végzi.

Jelenleg Dorog városában 98 %-os az ingatlanok közcsatornára való bekötés mértéke, a város területe közvetlenül ivóvíz bázist nem érint.

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	36

Feladatok:

1. Vízkivételek, vízhasználat felülvizsgálata

III.1.8. Parlagterületek csökkentése

A parlagfű pollentermelés megakadályozásának leghatékonyabb eszköze Dorog városában a művelés alatt nem álló, frissen felhagyott területek rendszeres parlagfű mentesítése a virágzás megkezdése előtti időszakban. Ennek megszervezéséhez szükséges felmérni a potenciális parlagfű-termőhelyeket, majd az akció időpontjáról, helyszínéről célszerű tájékoztató szórólapokat készíttetni, amely fontos információkat is tartalmazhat a parlagfűről, illetve útmutatást adhat a növény felismeréséhez.

A parlagterületek csökkentésére vonatkozó pályázatokon továbbra is részt kell venni.

Cél, a pollenallergiás panaszok gyakoriságának, illetve kialakulásuk veszélyének csökkentése.

Az új közszolgáltatóval kötött szerződés szerint évente két alkalommal zöld hulladék begyűjtést szerveznek. Az egyik alkalom a parlagfű virágzásának időpontjára fog esni, amely során a parlagon fekvő területek lenyírását, illetve a lenyírt növények elszállítását fogják elvégezni.

Feladatok:

1. Parlagterületek nyilvántartása
2. Tulajdonosok ösztönzése, szankcionálása
3. Pályázati lehetőségek felkutatása
4. Eszközbeszerzés

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	37

III.2. LEVEGŐTISZTASÁG VÉDELEM

III.2.1. Szilárd burkolatú utak arányának növelése

Az Önkormányzat kezelésében lévő utakat szilárd burkolattal kell ellátni az esetleges közművesítési munkálatokkal összhangban. Meleg időben megoldandó a nagy forgalmú utak folyamatos locsolása a forgalomból adódó porszennyezés csökkentésének érdekében, továbbá az utakon keletkező por feltakarítása.

Közterületi munkálatok a városban

A közterületi hulladékgyűjtési munkák, valamint a közterületi zöldfelületek karbantartási munkái az ütemezések szerint folyamatosak. A Fáy András, a Hám Kálmán és a Baross G. lakótelepeken a lombhulladék összegyűjtése megtörtént, cserjék, bokrok metszése, ifjítása, valamint a veszélyes faágak vágása és elszállítása ezeken a helyeken befejeződött. A Köztársaság úti ltp, Schmidt ltp., Zsigmondy ltp., Erőmű ltp., illetve a többi érintett zöldfelület aktuális tavaszi karbantartási munkái megkezdődtek.

A városban a gépi úttisztítási munkálatok a tervezett ütemben, folyamatosan zajlottak az elmúlt hetekben, a téli szennyeződések feltakarítása az útszélekről és a csapadékvíz árkokból kézi és gépi erővel folynak. Az érintett területeken: Bécsi u., Esztergomi u., Mária u, Kossuth L. u., Rákóczi u., Zrínyi u., Radnóti u., Gorkij u., Puskin u., Köztársaság u., Bányász Körönd, Munkás u., Vasút u. Szent utcákban a munkák befejeződtek. A további területeken a munkákat ütemezetten végzik.

Víznyelő aknák rácsozatának cseréje történt a Határ úton. Február 16-án a Köztársaság úton megkezdődnek a víznyelő aknák tisztítási, atmosázi munkái.

Az útellenőri felmérések alapján további 7 db sérült, megsüllyedt víznyelő akna helyreállítására kerül sor. A Csolnoki úton és a Gorkij utcában 3 db közlekedési korlát helyreállítására a megrendelés megtörtént, a munkák várható befejezése: március 30.

A városi útellenőr felmérése alapján 95 db sérült, megrongálódott közlekedési tábla cseréje megtörtént.

Sürgős beavatkozást igénylő ideiglenes- hidegaszfaltos útjavítások történtek a Gorkij, Puskin, Csolnoki, Köztársaság, Munkás és Híd utcákban, az útellenőr által jelzett további hibák javítását a közeljövőben végzik el.

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	38

Feladatok:

1. A felújításra szoruló burkolandó utak felmérése
2. Pályáztatás
3. Kivitelezés

III.2.2. Gázbekötések arányának növelése

A lakossági gázbekötések legfőbb akadálya a forráshiány, illetve a lakosság motiváltságának hiánya. Ennek ösztönzése érdekében egy kedvező banki hitelkonstrukcióra és egy engedélyezési szerződésre lenne szükség a gázmű társulat, vagy a szolgáltató és a lakosság között, amelynek segítségével a háztartások több év alatt törlesztik a bekötés bank által fedezett költségeit.

Cél a fűtésből származó levegőszennyezés mértékének csökkentése, a lakossági vegyes tüzelés arányának minimálisra csökkentése és a gázbekötöttség arányának 90 %-os elérése.

Jelenleg a lakossági gázfűtés aránya csökkenő tendenciát mutat anyagi okok, gáz árának emelkedése miatt.

Feladatok:

1. Gázbekötés növelésére a lehetőségek kidolgozása
2. Lakosság tájékoztatása
3. Lakosság ösztönzése

III.3. HULLADÉKGAZDÁLKODÁS

III.3.1. Hulladékgazdálkodási terv készítése

2013. január 1.-én hatályba lépett a 2012. évi CLXXXV. hulladékokról szóló törvény 33. § (1) bekezdése értelmében „A települési önkormányzat az állammal a 78. § (1) bekezdés g) pontja, a koncessziós társasággal az 53/E. § (7) bekezdése alapján együttműködve gondoskodik – a tulajdonában, illetve a települési önkormányzatok hulladékgazdálkodási feladat ellátása érdekében létrehozott társulás tulajdonában álló, hulladék kezelését szolgáló létesítmények útján – az átvett hulladék kezeléséről.

73. §* (1) A hulladékgazdálkodási hatóság a hulladékgazdálkodás stratégiai célkitűzéseinek, az e törvényben megállapított célok elérésének, továbbá az alapvető hulladékgazdálkodási elvek – különösen a hulladékképződés megelőzésének elve – érvényesítésének érdekében előkészíti az Országos Hulladékgazdálkodási Tervet (a továbbiakban: OHT), és annak részeként az Országos Megelőzési Programot (a továbbiakban: OMP).

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	39

Az OHT és OMP elkészítésének részletes szabályait a 310/2013. (VIII.16.) Kormányrendelet szabályozza. A területei hulladékgazdálkodási tervek a környezetvédelmi felügyelőségek illetékességi területe szerint elosztásban készülnek.

1. § (1)* – A tervezési területen működő helyi önkormányzatok, érdek-képviselői és környezetvédelmi civil szervezetek, a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Ht.) 32/A. § (2) bekezdésében meghatározott állami hulladékgazdálkodási közfeladat ellátásra létrehozott szervezet (a továbbiakban: Koordináló szerv), továbbá az 1. mellékletben meghatározott hatóságok az Országos Hulladékgazdálkodási Terv (a továbbiakban: hulladékgazdálkodási terv), valamint az Országos Megelőzési Program (a továbbiakban: megelőzési program) előkészítéséhez szükséges adatokat és információkat – kérésre – a hulladékgazdálkodásért felelős miniszter részére – a megkeresésétől számított 60 napon belül, elektronikus formátumban – díjmentesen rendelkezésre bocsátják.

Feladat:

1. Az írásbeli megkeresésre adatok, információk összeállítása, megküldése

III.3.2. Szelektív hulladékgyűjtés

A szelektív hulladékgyűjtési rendszert – gyűjtőszigetes megoldással - 2005. májusában vezették be Dorog város területén. A szelektíven gyűjtött hulladékokat a közszolgáltató szállítja heti rendszerességgel közvetlenül az ártalmatlanítás telephelyére. A szelektív hulladékgyűjtés műanyag, papír és vegyes hulladékokra terjed ki.

Az Önkormányzat az új közszolgáltatóval kötött szerződés alapján megoldotta házhoz menő szelektív műanyag és papír hulladékgyűjtés bevezetését a hulladékgyűjtő szigetek helyett. Az érvényes hulladékszállítási szerződéssel rendelkező lakosok részére havonta 2 db ingyenes összehúzható, 120 literes emblémázott műanyagzsák biztosításával kívánja megoldani.

Ugyancsak megoldódott lakosságnál keletkező veszélyes hulladékok átvétele. Dorogon 5 helyszínen történik a lakosságnál keletkező veszélyes hulladékok átvétele a Dorogi Környezetvédelmi Egyesület szervezésében évente 2 alkalommal.

A komposztálható anyagok (zöld hulladékok) szervezett gyűjtése 2014. májusától megoldódott, mivel Dorog Város Önkormányzata zöld hulladék komposztálási (hulladékkezelési) engedélyt kért az Észak-dunántúli Környezetvédelmi Felügyelőségtől.

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	40

A zöld hulladék beszállítása Dorog város lakossága számára vehető igénybe ingyenesen. A lakossági zöld hulladék beszállításon kívül Dorog város területén a zöld felület karbantartásával szerződött Relabor Kft. szállít a komposztáló telephelyre zöld hulladékot.

Az üveg feldolgozásának lehetősége nem megfelelő hazánkban. A hazai üvegipar elsősorban fehér üveget igényel, emellett a tapasztalatok azt mutatják, hogy a begyűjtött színes üveg nagyobb mennyiségű a fehér üvegnél.

Feladatok:

1. Lakossági igények felmérése
2. Házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés tervezése, megszervezése
3. Gyűjtőhelyek meghatározása (fém és üveg)

III.4. TERMÉSZETI KÖRNYEZET MEGŐRZÉSE

III.4.1. Természeti értékek felmérése

A természeti értékek megőrzésének alapvető feltétele azok ismerete, azonban a települési önkormányzatok és a lakosság ismeretei a legtöbb esetben szegényesek. A természeti értékek feltárásában szükséges és hasznos a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság (1525 Budapest, Pf. 86.) a Fővárosi és Pest Megyei Szakigazgatási Hivatal Erdészeti Igazgatóság (1054 Budapest, Széchenyi u. 14.) és a Komárom-Esztergom Megyei Szakigazgatási Hivatal Növény- és Talajvédelmi Igazgatóság (2891 Tata, Új u. 17. Pf. 50) szakembereivel való együttműködés.

A természeti értékek felméréseinek eredményei az önkormányzatok számára hozzáférhetőek az említett hatóságoknál.

A megszerzett ismeretek alapján megállapítható, hogy mely területekre szükséges kiterjeszteni a kutatásokat. A további felmérések elvégzésével az önkormányzat szakembereket bízhat meg. Az elkészülő önkormányzati adatbázis, vagy természeti érték leltár alapján a későbbiekben is nyomon követhetőek a természet közeli területek állapotváltozásai. A felmérések eredményeiről célszerű kiadványt készíteni, mivel egyes természeti értékek szélesebb körű megismertetése a lakossággal elősegítheti azok hosszú távú fennmaradását.

A védetté nyilvánítási eljárást a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. Törvény 22-27 §-ai szabályozzák, különös figyelemmel az alábbiakra.

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	41

A 24. § (1) b) szerint természeti területet [15. § (1) bekezdés] és más - e törvény 22. §-a alapján - védelemre érdemes földterületet helyi jelentőségű terület esetén a települési - Budapesten a fővárosi – önkormányzat rendeletben nyilvánít védetté.

A 24. § (3) szerint a védetté nyilvánítást kimondó jogszabály tartalmazza

- a) a védetté nyilvánítás tényét, a természetvédelmi értékek megnevezését,
- b) terület esetében annak jellegét, kiterjedését, a védetté nyilvánítás indokát, természetvédelmi célját, a földrészletek helyrajzi számait, az e törvényben meghatározott egyes korlátozások és tilalmak alóli esetleges felmentést, továbbá a természetvédelmi hatóság engedélyéhez, illetve hozzájárulásához kötött - a 21. §-ban és a 38-39. §-ban nem szabályozott - tevékenységek körét, lehetőség szerint a földrészlet határvonalának töréspont koordinátáit, valamint a 36. § (1) bekezdésének megfelelően megállapított rendelkezéseket (természetvédelmi kezelési terv), továbbá;
- c) az Európai Közösségek jogi aktaiban meghatározott védettségi kategóriába tartozás tényét.

A 25. § (1) szerint védetté nyilvánításra bárki javaslatot tehet.

A 25. § (2) szerint terület védetté nyilvánítását - helyi jelentőségű védett természeti terület kivételével - az igazgatóság készíti elő. Ha az előkészítés helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánításra irányul, a helyi védetté nyilvánítást előkészítő települési önkormányzati jegyzőnek, főjegyzőnek (a továbbiakban együtt: jegyző), a terület védetté nyilvánításának indokoltságát alátámasztó iratok megküldése mellett meg kell keresnie az igazgatóságot, hogy kívánja-e a terület országos jelentőségű védett természeti területté nyilvánítását.

A 26. § (1) szerint a védett természeti területet országos jelentőségű védett természeti terület esetén a felügyelőségnek, helyi jelentőségű védett természeti terület esetén a jegyzőnek, a fővárosban a főjegyzőnek - a természetvédelmi kezelést ellátó szerv útján - táblával meg kell jelölnie, amellyel fel kell hívnia a figyelmet a védettség tényére, valamint az ebből fakadó főbb korlátozó rendelkezésekre.

A 26. § (2) szerint terület védetté, fokozottan védetté nyilvánításának tényét az ingatlan-nyilvántartásba be kell jegyezni, védettség feloldását követően a védettség tényét pedig törölni kell. A bejegyzést, illetve annak törlését a természetvédelmi hatóság hivatalból kezdeményezi.

Indokolt esetben az Önkormányzat egyes területek helyi védetté nyilvánítását is kezdeményezheti.

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	42

Feladatok:

1. További felmérések szükségességének meghatározása
2. Felmérések elkészítése
3. Kiadványkészítés
4. (Helyi védetté nyilvánítások)

III.4.2. Természeti értékek megőrzése

Természeti értékeink megőrzése, kezelése, állapotuk javítása, a jelen és jövő nemzedékek számára való megőrzése mindannyiunk érdeke. Számos hazai és nemzetközi jogszabály adja meg a természeti értékek megőrzésének törvényi keretét, kötelezettségeket róva a társadalom minden szereplőjére. A két meghatározó hazai, illetve nemzetközi természetvédelmi jogszabályt iránymutatásként használva, tekintsük át a legfontosabb feladatokat, az elérendő célokat.

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. Törvény (továbbiakban: Törvény) megalkotásának célja a természeti értékek és területek, tájak, valamint azok természeti rendszereinek, biológiai sokféleségének általános védelme, megismerésének és fenntartható használatának elősegítése, továbbá a társadalom egészséges, esztétikus természet iránti igényének kielégítése; a természetvédelem hagyományainak megóvása, eredményeinek továbbfejlesztése, a természeti értékek és területek kiemelt oltalma, megőrzése, fenntartása és fejlesztése.

A törvény 5. § (1) szerint *Minden természetes és jogi személy, valamint más szervezet kötelessége a természeti értékek és területek védelme. Ennek érdekében a tőlük elvárható mértékben kötelesek közreműködni a veszélyhelyzetek és károsodások megelőzésében, a károk enyhítésében, következményeik megszüntetésében, a károsodás előtti állapot helyreállításában.*

A Törvény 6. § (2) bekezdése szerint *A tájhasznosítás és a természeti értékek felhasználása során meg kell őrizni a tájak természetes és természetközeli állapotát, továbbá gondoskodni kell a tájak esztétikai adottságait és a jellegét meghatározó természeti értékek, természeti rendszerek és az egyedi tájértékek fennmaradásáról.*

Továbbá a 8. § (1) bekezdése értelmében a vadon élő szervezetek, továbbá ezek állományai, életközösségei megőrzését élőhelyük védelmével együtt kell biztosítani.

A Törvény 16. § (1) szerint a mező-, erdő-, nád-, hal-, vadgazdálkodás (a továbbiakban: gazdálkodás) során biztosítani kell a fenntartható használatot, ami magában foglalja a tartamosságot, a természetkímélő módszerek alkalmazását és a biológiai sokféleség védelmét.

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	43

A Törvény 22. § szerint kiemelt oltalmuk biztosítása érdekében védetté kell nyilvánítani a tudományos, kulturális, esztétikai, oktatási, gazdasági és más közérdekből, valamint a biológiai sokféleség megőrzése céljából arra érdemes

- a) vadon élő szervezeteket, életközösségeiket, továbbá termő-, tartózkodó-, élőhelyeiket;
- b) régi hazai háziállat- és növényfajokat, fajtákat, változatokat;
- c) természetes, természetközeli tájakat, tájrészleteket;
- d) növénytelepítéseket, így különösen parkokat, arborétumokat, történelmi vagy botanikus kerteket és egyes növényeket, növénycsoportokat;
- e) élőállat gyűjteményeket;
- f) földtani képződményeket és alapszelvényeket, ásványokat, ásványtársulásokat, ősmaradványokat;
- g) védett ásványok, ősmaradványok jelentős lelőhelyeit;
- h) felszíni, felszínalaktani képződményt és barlangok felszínét;
- i) álló- és folyóvizet, így különösen tavat, patakot, mocsarat;
- j) tipikus és ritka talajszelvényeket;
- k) természethez kötődő kultúrtörténeti emlékeket.

A Törvény 31. § szerint tilos a védett természeti terület állapotát (állagát) és jellegét a természetvédelmi célokkal ellentétesen megváltoztatni.

A Törvény 42. § (1) szerint tilos a védett növényfajok egyedeinek veszélyeztetése, engedély nélküli elpusztítása, károsítása, élőhelyeinek veszélyeztetése, károsítása.

A Törvény 43. § (1) szerint tilos a védett állatfajok egyedének zavarása, károsítása, kínzása, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése, lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy búvóhelyeinek lerombolása, károsítása.

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Kormány Rendelet (továbbiakban: Rendelet) célja egyes, az Európai Közösségek Natura 2000 hálózatába tartozó, a rendelet által kihirdetett, illetőleg kijelölt területeken előforduló, a mellékletekben meghatározott közösségi jelentőségű, valamint kiemelt jelentőségű közösségi élőhelytípusok, valamint vadon élő növény- és állatfajok élőhelyének megőrzése által a biológiai sokféleség fenntartásához, megőrzéséhez szükséges szabályok megállapítása.

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	44

A Rendelet 4. § (1) szerint a Natura 2000 terület kijelölésének célja az azokon található, az 1-3. számú mellékletben meghatározott, kijelölésük alapjául szolgáló fajok és a 4. számú mellékletben meghatározott, kijelölésük alapjául szolgáló élőhelyek kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a kijelölés alapjául szolgáló természeti állapot és az azt létrehozó, illetve fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása. A Rendelet 8.§ (2) szerint a Natura 2000 terület céljainak elérését nem veszélyeztető vagy nem sértő tevékenység korlátozás nélkül folytatható.

A rendelet 10. § (1) szerint olyan terv vagy beruházás elfogadása, illetőleg engedélyezése előtt, amely nem szolgálja közvetlenül valamely Natura 2000 terület természetvédelmi kezelését vagy ahhoz nem feltétlenül szükséges, azonban valamely Natura 2000 területre akár önmagában, akár más terv vagy beruházás részeként az ott megtalálható élővilágra vonatkozó adatok alapján várhatóan jelentős hatással lehet, a terv kidolgozójának, illetőleg a beruházást engedélyező hatóságnak vizsgálnia kell a tervnek vagy beruházásnak a Natura 2000 területen előforduló, a terület jelölésének alapjául szolgáló, az 1-4. számú mellékletben meghatározott fajokra és élőhelytípusokra gyakorolt hatását.

2007 során megszületett a Natura 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X. 18.) Korm. Rendelet és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a Natura 2000 gyepterületeken történő gazdálkodáshoz nyújtandó kompenzációs támogatás részletes szabályairól szóló 128/2007. (X. 31.) FVM rendelet.

A fenti jogszabályok rendelkezéseiből is megvilágosodik a biológiai sokféleség megőrzésének - egymástól elválaszthatatlan – két kulcstényezője: a **fajok megőrzése csak élőhelyükkel együtt** lehetséges.

Feladatok:

1. Fejlesztések összehangolása a természetvédelmi érdekekkel
2. Az országos védelem alatt álló természeti értékek megőrzése
3. A nemzetközi jelentőségű élőhelyek és fajok megőrzése
4. Az előző két pont segítségével a biodiverzitás fenntartása

III.4.3. Kerékpárút hálózat kiépítése

Az idegenforgalom és hazai turisztika fellendítése és a természeti értékek megőrzése és megismerése érdekében szükséges a kistérségi kerékpárút hálózatot fejleszteni.

Jelenleg Dorogon nincsenek kialakítva kerékpárutak, az ÁRT változás során – a terület adta lehetőség szerint – a kerékpárutak kialakításának tervezése folyamatosan figyelembe vett cél.

Feladatok:

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	45

1. Tervezett kerékpárutak meghatározása
2. A kivitelezési munkálatok pályázatának kiírása
3. Kivitelezés

III.4.4. Környezeti nevelés – a természeti környezet megőrzésének záloga

Természeti értékeink hosszú távú megőrzésére akkor van esélyünk, ha a jelen és a jövő nemzedékével is meg tudjuk értetni ennek fontosságát. Ebben lehetnek segítségül azok a természetvédelmi bemutató- oktatóközpontok, szervezetek, amelyek környezeti nevelést folytatnak.

Dorog térségében – a teljesség igénye nélkül – az alábbi oktatóközpontokat, szervezeteket kereshetjük fel:

Duna Ipoly Nemzeti Park - Esztergomi Bemutatóközpont

A Bemutatóközpont Esztergom mellett a 117. számú főút és az úgynevezett "Suzuki"- út kereszteződésében található.

Programok: madarászat, séta a tanösvényen, vízbiológiai- és az avarban élő szervezetek vizsgálata, vadismeret, gyógynövények és ehető növények, gombák, vasfüggöny túra, népi mesterségek.

Bejelentkezés: Dr. Jankainé Németh Szilvia

Tel., fax: 33/435-015

Mobil: 30/663-4614

E-mail: nemethszilvia25@gmail.com

Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület

Az egyesület az ország minden részén komplett erdei iskolai programokkal, Madarász Ovi, Madarász Suli programmal várja az érdeklődőket.

További információ:

www.mme.hu

tel. 06/1-275-6247

Dorogi Környezetvédelmi Egyesület

Információ:

<http://dke.hu>

tel. 06/33-470-414

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	46

Benedek Endre Barlangkutató és Természetvédelmi Egyesület (BEBTE)

2013. áprilisától havonta rendszeres nyilvános összejövetelt szervez a dorogi József Attila Művelődési Házban.

Évente június közepén Környezettudatos Játszó napot szervez a Dorogi Környezetvédelmi Egyesület és a Napút Alapítvánnyal közösen elsősorban gyereke részére.

Információ:

www.bebte.hu

bebte@index.hu

tel. 06/20-396-7386

Feladatok:

1. A természetvédelmi- oktatóközpontok, programok további népszerűsítése
2. Természetvédelmi szempontú szemléletformálás
3. Az intézkedésekben törekvés a biodiverzitás hosszú távú fenntartásához

III.5. ENERGIAGAZDÁLKODÁS

III.5.1. Közintézményi energiafelhasználás csökkentése

A közintézmények energiafelhasználása jelentősen csökkenthető korszerűsítési programok végrehajtásával. A beruházással fajlagosan sok energia takarítható meg (a megtérülési idő rövidebb), mivel egy-egy közintézmény energiafelhasználása nagy, illetve a szükséges berendezések beszerelése fajlagosan olcsóbb több közintézmény együttes korszerűsítése esetén. Világítástechnikai korszerűsítés esetén az áramszolgáltató is bevonható a programba a megfelelő finanszírozási konstrukció kialakításával (a korszerűsítést az áramszolgáltató térítésmentesen elvégzi a további üzemeltetés fejében). A program keretein belül az alábbi korszerűsítések végrehajtása lehetséges.

Hőszigetelés terén:

Nyílászáró csere, vagy tömítés

Külső hőszigetelő vakolat alkalmazása

Tetőszigetelés elvégzése

Fűtéstechika terén:

Cirkokazán alkalmazása

Csőszigetelés elvégzése

Biogázhasznosító létesítése

Fűtőelem-korszerűsítés

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	47

Vízmelegítés/vízgyártás terén:

Korszerű vízmelegítők használata (pl. napkollektorok alkalmazása)

Víztakarékos csaptelepek beépítése

Esővíz hasznosítás

Napkollektor használata

Elektromos áram:

Világítótestek korszerűsítése (pl.: energiatakarékos izzók)

Időkapcsolók alkalmazása

Mozgásérzékelők alkalmazása

Vízkötelénítés (kazánok, bojlerok és általában minden vízmelegítő esetében)

Megújuló energiaforrások beruházását és alkalmazását az állam nagymértékben támogatja.

Feladatok:

1. Közintézményekben az energiatakarékossági lehetőségek felmérése
2. A felmérés alapján megállapított korszerűsítési munkálatokhoz szükséges berendezések gyártóinak felkutatása, illetve az áramszolgáltató megkeresése
3. A korszerűsítési munkálatok pályáztatása
4. A közintézmények távfűtésre való átállása
5. Kivitelezés

III.5.2. Lakossági tájékoztatás az energiatakarékossági lehetőségekről

A cél elérése érdekében a legfontosabb a lakossági környezettudatosság fejlesztése, az energiatakarékos fogyasztói szokások erősítése, megújuló energiaforrások alkalmazásának elterjesztése.

Mindez kiadványokon keresztül történhet.

Feladatok:

1. Energiatakarékossági ismereteket tartalmazó anyag összeállítása a közüzemeltetők bevonásával
2. Az energiatakarékossági ismereteket tartalmazó szórólapok elkészítése és terjesztése

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	48

III.6. SZENNYVÍZTISZTÍTÁS

III.6.1. Csatornázott területek

Dorog kiépült csatornahálózata 100 %-os. Az ingatlanok mintegy 98 %-a közműhálózatra kötött.

A rákötések 100 %-ra történő növelése érdekében a lakosság hajlandóságának változtatását kell elérni.

Feladatok:

1. Lakosság tájékoztatása
2. Önkormányzati rendeletek megalkotása, melyek tovább szorgalmazzák a rákötéseket
3. Az előírtak ellenőrzése, szankcionálás
4. Rákötések támogatása

III.6.2. Nem csatornázott területek

Dorogon nincs csatornázatlan terület, csak az ingatlanok nem egész 2 %-a nincs még rákötve a közcsatornára.

Jelenleg a csatornahálózatra bekötéssel nem rendelkező ingatlanok szennyvíz gyűjtése zárt medencében történik, amely régi házak esetén nem vízzáró kivitelezésű lehet. Emiatt a talaj szennyeződésének valószínűsége fennáll.

Feladatok:

1. Tervezés
2. Kivitelezés
3. Csatornára rákötés

III.7. ZAJ ÉS REZGÉS

III.7.1. Forgalom optimalizálási lehetőségek további vizsgálata

A forgalomoptimalizálási lehetőségeket – a Bécsi út forgalom-optimalizálásához hasonlóan - meg kell vizsgálni, illetve fel kell mérni, hogy milyen útszakaszok mentén a legsúlyosabb a közlekedési eredetű levegő- és zajszennyezés.

Cél a közlekedés által okozott környezetterhelés csökkentése a társulás területén.

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	49

Fel kell mérni, hogy ezeken a szakaszokon milyen jellegű beavatkozásokra van szükség és mód (lassító szigetek kialakítása, úttest kiszélesítése, fekvőrendőr építése, sebességkorlátozás, elkerülő utak építése, zajvédő fal építése, fasor telepítése, stb.).

Az Esztergom-Budapest vasútvonal felújítása kapcsán Dorog, Vasúti u. vonalában a 300 m-es zajvédő fal létesült az ott lévő lakóházak zajterhelés csökkentése érdekében. A zajvédő fal, mint a vasútvonal felújítása is EU támogatással jött létre, az Önkormányzat térítésmentesen vállalta az üzemeltetését, karbantartását.

Feladatok:

1. További zajvédelmi beruházások lehetőségeinek felmérése
2. Tervezés
3. Pályáztatás
4. Kivitelezés

III.7.2. Ipari eredetű zaj és rezgés csökkentése

Az egyre szigorodó jogszabályok által előírt határértékek betartása miatt megfelelő zajvédelmet kell kialakítani az ipari üzemekben.

A zajvédelmi beruházások kötelező jellegét helyi rendelkezéssel kell szabályozni, illetve a telepengedélyezési eljárás során szorgalmazni.

Feladatok:

1. Az önkormányzat jogi szabályozási rendszerének kidolgozása (zajrendelet)
2. Ellenőrzés zajpanasz esetén

III.8. KÖRNYEZETTUDATOS SZEMLÉLET KIALAKÍTÁSA

III.8.1. Környezettudatos nevelés az oktatási intézményekben

A környezettudatos magatartás kialakítása olyan folyamat, amely az ember egész életét végigkíséri. Elemei az óvodai, iskolai nevelés és képzés, felnőttképzés, egyéni és intézményi példamutatás.

A hatályos környezetvédelmi törvény is hangsúlyozza a környezeti képzés, nevelés, művelődés fontosságát, részben önkormányzati feladatként említve azokat.

Általános iskolákban tantárgyakba beépítve, illetve különböző akciók formájában, pl. szakkörök, vetélkedők, szelektív hulladékgyűjtési programok, kirándulások szervezésével.

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	50

A felnőtt kori szemléletformálás elengedhetetlen részét képezi a lakosság folyamatos tájékoztatása a környezet állapotáról, illetve környezetvédelemmel kapcsolatos tevékenységek tájékoztatása a környezet állapotáról, illetve környezetvédelemmel kapcsolatos tevékenységek (akciók), szelektív hulladékgyűjtés eredményeiről. Pl. lakossági fórumokon keresztül, környezetvédelmi napok szervezésével.

Fontos eleme a környezettudatos nevelésnek, hogy a lakosság megismerje az EU csatlakozásból adódó követelményeket. Az EU 1997. óta a fenntartható fejlődés elvét teszi az Unió környezetpolitika alapjává. Ennek alapelvei között is az emberi magatartás megváltoztatása, a környezeti tudatosság növelése szerepel.

Feladatok:

1. Nevelési programok kidolgozása
2. A programok beépítése a helyi iskolák, óvodák tantervébe, lakosság tájékoztatási rendszerébe

III.8.2. Környezeti érzékenység bemutatása

Cikksorozat készítése a helyi média bevonásával, melyben az Önkormányzat és a helyi vállalatok közösen értékelik s azokat az erőfeszítéseket és eredményeket, melyeket a környezetjavítás érdekében tettek, vagy fognak tenni.

Feladatok:

1. Helyi vállalatokkal való közreműködés megoldása
2. Médiaival való kapcsolatfelvétel
3. Tájékoztató cikksorozat elkészítése

III.8.3. A környezet tisztántartása

Az Önkormányzat környezetének, zöldterületének, parkjainak, településének tisztántartása és szebbé tétele érdekében virágosítási versenyt rendezhetne, parkosítással, fásítással egybekötve (pl. a településen született gyermekek után az „újszülöttek fasorára” faültetés”).

Feladatok:

1. Igények felmérése a virágosítás versenyre
2. Pályázat kiírása

III.8.4. Erdővédelem

Az erdők megőrzése, újabb erdőterületek kialakítása (az erdővédelmi törvénnyel összhangban) gazdasági és kulturális céllal.

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	51

Feladatok:

1. Felmérés készítése az erdők állapotáról
2. Hasznosítási lehetőségek vizsgálata

III.8.5. Önkormányzati rendeletek felülvizsgálata és újak alkotása

A környezetvédelmet érintő Európai Unió jogharmonizáció révén az elmúlt időszakban jelentős mennyiségű új jogszabály lépett hatályba, melyek az önkormányzatok számára is különböző feladatokat írnak elő.

Feladatok:

1. Jogszabályok felülvizsgálata
2. Helyi rendeletek módosítása, újak alkotása

IV. STRATÉGIA ÜTEMTERVE

Tevékenység (Dorog)		ÜTEMTERV	
		1. év	
		1. félév	2. félév
		Jó mezőgazdasági gyakorlat	
A mezőgazdasági területek más célú hasznosításának lehetősége			
Költségek			
		Szilárd burkolatú utak arány	
Burkolandó, felújítandó utak felmérése			
Pályáztatás			
Kivitelezés			
Költségek		15 millió Ft/km	
Forrás		Regionális pályázatok, Önerő	
		Gázbekötések arányának	
Gázbekötés növelésére lehetőségek kidolgozása			
Lakosság tájékoztatása			
Lakosság ösztönzése			
Költségek		3,0 millió Ft	
Forrás		Regionális pályázatok, Önerő	
		Parlagterületek kialakulásának megaka	
Parlagterületek nyilvántartása			
Tulajdonosok ösztönzése, szankcionálása			
Pályázati lehetőségek eszközbeszerzésre			
Eszközbeszerzés			
Költségek		220 e Ft	
Forrás		Regionális pályázatok, Önerő	
		Hulladékgazdálkodási ter	
Országos Hulladékgazdálkodási Terv és Országos Megelőzési Program készítéséhez adatok összeállítása			
Adatgyűjtés elkészítése			
Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	52

Költségek	7,5 millió Ft az egész társulásra
Forrás	Önerő
	Szelektív hulladékgyűjtés
Lakossági igények felmérése	
Házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés tervezése, megszervezése	
Gyűjtőhelyek meghatározása	
Kivitelezés	
Költségek	7,5 millió Ft
Forrás	Kohéziós Alap - KEOP 1.1.1.

Természeti értékek felmérése						
Adatbeszerzés						
További felmérések szükségességének meghatározása						
Felmérések elkészítése						
Kiadványkészítés						
(Helyi védetté nyilvánítás)						
Költségek	225 e Ft					
Forrás	Regionális pályázatok, Önerő					
Kerékpárút hálózat kiépítése						
Tervezett kerékpárutak meghatározása						
Pályáztatás						
Kivitelezés						
Költségek	4,5 millió Ft/km					
Forrás	Európai Regionális Fejlesztési Alap – KÖZOP-2008-3.2.					
Közüntézményi energiafelhasználás csökkentése						
Energiatakarékossági lehetőségek felmérése						
Energia hatékonysági audit						
Gyártók, szolgáltatók megkeresése						
Pályáztatás						
Kivitelezés						
Költségek	felmérés alapján határozható meg					
Forrás	Kohéziós Alap – KEOP-2007-5.1. és 4.1.					
Lakossági tájékoztatás az energiatakarékossági lehetőségekről						
Ismeretterjesztő anyag készítése						
Terjesztés						
Költségek	450 e Ft					
Forrás	Európai Regionális Fejlesztési Alap KEOP 6.1.0/A-B					
Csatornahálózatra történő rákötések növelése						
Lakosság tájékoztatása						
Rendeletalkotás						
Ellenőrzés, szankcionálás						
Rákötések (anyagi) támogatása						
Költségek	2,5 millió Ft					
Forrás	Kohéziós Alap – KEOP-1.2.0.					
Környezettudatos nevelés az oktatási intézményekben						
Nevelési programok kidolgozása						
Programok beépítése a tantervbe						
Költségek	750 e Ft					
Forrás	Regionális pályázatok					
Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám			
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	53			

Környezeti érzékenység bemutatása						
Helyi vállalatokkal való közreműködés megoldása						
Médiával való kapcsolatfelvétel						
Tájékoztató cikksorozat elkészítése						
Költségek	150 e Ft					
Forrás	Önerő.					
Környezetvédelmi adatbázis kialakítása						
Adatgyűjtés						
Térinformatikai adatbázis létrehozása						
Költségek	4,5 millió Ft/egész társulás					
Forrás	Önerő.					

Környezet tisztántartása						
Igények felmérése virágosítási versenyre						
Pályázat kiírása						
Költségek	225 e Ft					
Forrás	Önerő.					
Önkormányzati rendeletek felülvizsgálata és újak alkotása						
Jogszabályok felülvizsgálata						
Helyi rendeletek módosítása, újak alkotása						
Költségek	-					
Forrás	-					
Felszíni vizek minőségének javítása						
Vízkivételek, vízhasználat felülvizsgálata						
Palatinus tó és környezete rehabilitációjának felmérése hatóságokkal közreműködve						
Pályáztatás						
Kivitelezés						
Költségek	525 millió Ft egész társulásra					
Forrás	Regionális pályázatok, Önerő					

Dorog, 2023. február 21.

K&B H Környezetvédelmi és
Biztonságtechnikai Holding Kft.
1073 Bp., Erzsébet körút 17. 2.8/b.
Levelezési cím: 2510 Dorog Pf. 3.
Adószám: 22703660-2-42 ①

Benda István

Benda István
operatív igazgató

Darabos György

Darabos Györgyi
Körny.véd. szakértő

Cég neve	Dokumentum megnevezése	Iktatószám	Oldalszám
Dorog Város Önkormányzata	Környezetvédelmi Program	23.02.21./01	54